

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA KŘESŤANSKÉ VÝCHOVY

HELENA JANÍKOVÁ

Studijní obor: Sociální pedagogika

**Roční program pro katolické společenství mládeže
ve věku 12- 16 let ve farnosti Luhačovice a Pozlovice**

Bakalářský projekt

Vedoucí práce Doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D.

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 15. dubna 2014

.....
Helena Janíková

Poděkování

Děkuji panu Doc. Dr. Rudolfu Smahelovi, Th.D. za odborné vedení mého bakalářského projektu, za cenné připomínky, rady a podněty. Dále děkuji celé mé rodině, především mamince Heleně Kohoutkové za podporu, farníkům z Luhačovic a Pozlovic, za osobní svědectví a vzpomínky. Děkuji také svým přátelům a lidem, kteří mi jakkoli pomohli.

A největší dík patří Bohu, protože jen s Jeho pomocí a v Jeho přítomnosti se vše děje v pravý čas.

Obsah

Úvod	7
1. Farnost a děkanát	10
1.1 Farnost	10
1.2 Historie farností	10
1.2.1 Pozlovice	10
1.2.2 Luhačovice	10
1.3 Dnešní farnosti.....	11
1.3.1 Pozlovice	11
1.3.2 Luhačovice	12
1.4 Aktivity mládeže	12
1.5 Děkanát Valašské Klobouky	13
2. Psychologie věku 12- 16 let.....	15
2.1 Diferenciace staršího školního věku.....	15
2.2 Psychický vývoj.....	16
2.3 Duchovní zrání	17
2.4 Působení vrstevníků.....	18
2.5 Působení společenství.....	18
2.6 Co je důležité v tomto věku.....	19
2.7 Funkce rodiny a vztahy.....	20
2.8 Co jedince ohrožuje	23
2.9 Komunikace.....	24
3. Křesťanské společenství	26
3.1 Proč společenství	27
3.2 Cíle společenství.....	27

3.3	Přínos pro mladé.....	28
3.4	Přínos pro okolí – farnost, rodina, spolužáci.....	29
3.5	Udržitelnost	30
3.6	Funkce animátora	31
3.7	Vývoj společenství	33
3.8	Průběh společenství	35
3.9	Plánování témat a motivace.....	37
4.	Praktická část.....	39
4.1	Stručná charakteristika žadatele	39
4.1.1	Ekonomická situace farností.....	42
4.1.2	Zkušenosti s podáváním projektů.....	43
4.2	Projekt.....	43
4.2.1	Předmět projektu	43
4.2.2	Cíl projektu	43
4.2.3	Měřitelné ukazatele	44
4.2.4	Potřebnost projektu.....	44
4.3	Podrobný popis projektu.....	45
4.3.1	Charakteristika současného stavu.....	45
4.3.2	Charakteristika plánovaného stavu.....	45
4.3.3	Návaznost projektu na další aktivity	45
4.3.4	Etické aspekty projektu	45
4.4	Technické řešení projektu.....	46
4.4.1	Organizační zajištění projektu.....	46
4.4.2	Personální zajištění projektu.....	46
4.4.3	Harmonogram společenství.....	47

4.4.4 Průběh projektu	48
4.4.5 Rozpočet projektu.....	63
4.4.6 Podrobný popis položek	63
4.5 Celkové shrnutí projektu	65
5. Seznam použité literatury	66
6. Přílohy	73

Úvod

Jako téma svého bakalářského projektu jsem si vybrala: „Vytvoření ročního programu pro společenství mládeže“, jehož hlavním cílem je spojit mládež z luhačovické a pozlovické farnosti do společenství, v němž se bude rozvíjet jak po duševní, tak po duchovní stránce. Ve společenství by měla nalézt podporu, jistotu, stabilitu a vytvořit si spolu se svým animátorem prostor, kam se bude ráda vracet. V dnešní době plné neustálých změn je pro mladé důležité mít místo, kde jsou přijati a kde jsou „doma“. Zároveň bude společenství místem, v němž společně vytvoří něco pro druhé, a tak se budou podílet na životě své farnosti a obce. Také při setkání budou probírána témata související s církví a s životem každého člověka.

V první kapitole představuji farnosti Luhačovice a Pozlovice, a děkanát Valašské Klobouky. Život farnosti je velmi rozmanitý a mládež do něj jistě patří. Je důležité zapojit ji nejen na farní, ale též na děkanátní úrovni. Této záležitosti se věnují animátoři valašskoklobouckého děkanátu, z jejichž iniciativy také vzešla potřeba vytvoření společenství mládeže v každé farnosti.

Druhá kapitola přibližuje věk účastníků a vše, co je s jejich vývojem spojeno. Zvláště potřeba hledání vlastní identity a odpoutání se od rodičů. To jim může zajišťovat právě společenství mládeže, které je podrobněji popsáno ve třetí kapitole.

Čtvrtá kapitola se zabývá již samotným vytvořením společenství. Jsou zde navržena témata, která by se měla probírat a osm jich podrobněji rozpracováno. Probíraná témata jsou zpracována tak, aby alespoň z části korespondovala s liturgickým rokem a děním v církvi.

Téma bakalářského projektu je mi velmi blízké, protože s mládeží pracuji a snažím se o to, aby farnost a farní společenství bylo místem, kde se mladí cítí dobře. Také se jako animátorka děkanátu Valašské Klobouky snažím o naplnění tříletého děkanátního plánu (viz. Kapitola 1. 6 Děkanát Valašské Klobouky), v němž máme za cíl takové společenství vytvořit. Mým osobním cílem je také najít alespoň jednoho

člověka z našich farností, který by taková společenství v budoucnu vedl a stal se animátorem.

1. Farnost a děkanát

1.1 Farnost

Farnost je nastálo zřízené společenství věřících, jež jsou svěřeni do pastorační péče faráři, který je pod vedením biskupa. Do farnosti patří jak praktikující a nepraktikující věřící, tak i ti, kteří mají být teprve osloveni. Život farnosti vyžaduje zapojení všech farníků a určitou strukturu jako nástroj efektivní spolupráce. Ideální farnost by měla mít vyváženou činnost, v níž by měly být zahrnuty tyto aspekty: společenství majetku, duchovní život, apoštolát, komunikace, zdraví, moudrost a harmonie.¹

1.2 Historie farností

1.2.1 Pozlovice

O obci Pozlovice se dovídáme z historických listin již v roce 1287. O farnosti je první zmínka v roce 1449 v Zemských deskách. Kostel byl pravděpodobně stavěn již v předhusitské době na počátku 15. století a byl zasvěcen svatému Martinovi. Později se kostel i fara dostaly do držení kališnických kněží a duchovní správa byla obnovena až roku 1633. Z tohoto roku jsou dochovány i nejstarší matriky. Kostel i fara procházely různými úpravami a v dnešní podobě jsou od roku 1757. Interiér kostela byl ještě renovován po II. Vatikánském koncilu v roce 1966.²

Pod Pozlovskou farnost patří i okolní obce Řetechov a Podhradí.³

1.2.2 Luhačovice

Luhačovická farnost vznikla v roce 1784 oddělením z farnosti Pozlovice. Protože v Luhačovicích nebyl kostel, věřící se scházeli k bohoslužbám v zámecké kapli, která

¹ Srov. GRAUBNER, J. *Jak si představují farnost dnes*. In OLDIN. str. 7-10.

² Srov. KOLAŘÍK, J. *Pozlovice v dějinách a obrazech*. 2009.

³ Srov. *Městys Pozlovice*. [online]. Poslední změna 04. 02. 2014. [cit. 03-02-2014]. Dostupné z: <http://www.pozlovice.cz/fakronika.php>.

patřila rodu Serenyiů. V děkanské zprávě z roku 1834 stojí, že farnost čítá 1600 duší, ale kaple měla kapacitu jen 400 míst. Proto byla v roce 1895 založena „Jednota sv. Josefa na postavení kostela v Luhačovicích“. Tím se započaly snahy místních farníků i lázeňských hostů o vybudování nového chrámu. Zprvu se vše vyvíjelo dobře, ale doba stavbě kostela nepřála, a proto bylo od těchto snah v dobách války upuštěno. V roce 1929 se však snahy znovuobnovily, ale protože jednání byla příliš dlouhá a nejednotná, k závěru se nedošlo. Když byly, po druhé světové válce, opět předneseny plány přišlo sdělení, že až do roku 1960 není možné se stavbou kostela počítat. Posledním neúspěšným pokusem byla iniciativa P. Krále v letech 1968/1969, ta však ztroskotala vpádem sovětských vojsk.⁴ Po sametové revoluci se konečně otevřela cesta k naplnění touhy farníků a P. Rudolf Vašíček se pustil do příprav. Po něm převzal práci P. Jan Kupka a 4. 1. 1996 byla Stavebním úřadem v Luhačovicích povolena stavba kostela i s farou a farním centrem. Na stavbě místní ochotní farníci odpracovali 43 000 hodin zcela zdarma. Kostel byl vysvěcen 12. 7. 1997 Mons. Janem Graubnerem.⁵

Do Luhačovické farnosti patří obce Biskupice u Luhačovic, Ludkovice a Kladná-Žilín.

1.3 Dnešní farnosti

1.3.1 Pozlovice

Pozlovská farnost dnes čítá asi 320 věřících, kteří pravidelně navštěvují bohoslužby. Život farnosti se neodehrává jen v kostele, ale také na faře, která je přístupná a otevřená pro různá společenství, která se zde schází. Je to především společenství matek, které se schází od srpna roku 2010 každý čtvrtek na faře ke společné modlitbě, kroužek pro mladší děti „Sluníčka“, jež se scházejí jednou za 14 dní, a dále pak modlitby otců a modlitby žen za své manžele, které se konají jednou za měsíc. 1x za měsíc jsou také modlitby rodin s četbou Písma svatého a modlitbou

⁴ Srov. JANČÁR, A. *Luhačovice: průvodce městem, lázněmi a blízkým okolím*. 2009.

⁵ Srov. Kronika Luhačovské farnosti 1997.

růžence. V neděli zpívá při mši svaté mužský chrámový sbor a také schola z Pozlovic založená v roce 1979.⁶

1.3.2 Luhačovice

Návštěvnost luhačovské farnosti se odvíjí od roční doby. Během hlavní lázeňské sezóny chodí na mše v neděli přibližně 1000 lidí, ale stálých farníků je asi 750. Aktivity farnosti se konají jak v kostele, tak v přilehlém víceúčelovém sále. Každý týden se zde pravidelně schází společenství matek, a pak také farní schola. Ve farnosti se konají přednášky v rámci přípravy na manželství, 1. svaté přijímání a biřmování.

Farnost také spolupracuje s mladými lidmi z folklórního souboru Zálesí. Ti se při slavnostních mších zúčastňují bohoslužeb v krojích a doplňují je svými zpěvy.

V obou farnostech jsou dále pořádány různé akce ve spolupráci s místní charitou a také na její podporu. Například tříkrálová sbírka, které se účastní děti z farnosti, týden s charitou, putování se svatým Václavem, pouť dětí na Provodov, poutě farníků, benefiční vánoční koncerty a v neposlední řadě bazárek vánočního cukroví.

1.4 Aktivity mládeže

V obou farnostech fungují scholy, které se pravidelně schází při nácvičku a zpívají při nedělních mších svatých. Luhačovští i pozlovští ministranti se scházejí jednou za 14 dní. Společně se vzdělávají, hrají si, sportují. Přípravují různé slavnosti, při kterých slouží u oltáře. Každoročně jezdí na letní tábory a přes rok pořádají několik víkendových výjezdů. Pravidelně se také ve farnosti schází děti od 4 do 12 let „Sluníčka“. Mají společný program, během něhož se vzdělávají (animátoři mají přichystaná témata z Bible, liturgického roku atd.), něco si vyrobí a zahrají si různé hry. Pro tyto děti se také pravidelně konají tábory a jednou za rok jedou společně na víkendovou akci. Mládež ve věku 18 až 25 let se schází jednou za měsíc ve

⁶ Srov. *Městys Pozlovice*. [online]. Poslední změna 04. 02. 2014. [cit. 06- 02- 2014]. Dostupné z: <http://www.pozlovice.cz/farnost.php>.

společenství. Zde je prostor pro vzdělávání se, společnou modlitbu, vzájemné sdílení a naslouchání si.

Jak z uvedených informací vyplývá, skupina, jež se aktivně nezapojuje ve farnosti, jsou děti ve věku 12-17 let, kteří „sluníčka“ již nenavštěvují a zároveň ještě nechodí do společenství mládeže. Proto je důležité tuto věkovou skupinu podpořit vytvořením společenství.

Mládež se také účastní akcí, které jsou pořádané v rámci děkanátu, diecéze, nebo celé republiky. Mladí z farností pravidelně jezdí na setkání mládeže před Květnou nedělí, zúčastňují se duchovních obnov, a akcí konaných v děkanátu (sportovní utkání, taneční zábavy).

Mladí také pravidelně jednou za měsíc připravují společně s kaplanem mši pro mládež, po které následuje společná adorace a posezení v sále u kostela.⁷

1.5 Děkanát Valašské Klobouky

V děkanátu Valašské Klobouky žije 44 000 obyvatel z toho 75% je katolíků. Účast na nedělních mších je asi 30%. Děkanát tvoří 10 farností. Působí zde 15 kněží, kteří spravují 44 církevních objektů (kostelů a kaplí).⁸

Aktivity mládeže v celém děkanátu jsou různorodé a vše se snaží sjednocovat a uspořádat jeho animátoři. V každé farnosti je určen zástupce- animátor, který má přehled o děkanátním i farním dění a potřebné informace předává mladým. Animátoři spolupracují s kaplanem pro mládež a také se svými faráři.

Kaplan pro mládež zve animátory na pravidelná setkání, na nichž se domlouvají a organizují akce různého druhu. Kaplan pro mládež společně s animátory vytvořili tříletý děkanátní plán pro práci s mládeží. Nejprve zhodnotili situaci v jednotlivých

⁷ Informace získané osobním kontaktem: Téma: Aktivity mládeže ve farnostech Luhačovice a Pozlovice. Informace poskytl ThDr. Hubert Wojcik, Farář farností Luhačovice a Pozlovice. 3. 2. 2014.

⁸ Srov. *Arcidiecéze Olomoucká*. [online]. Poslední změna listopad 2011. [cit. 01- 02- 2014]. Dostupné z: <http://www.ado.cz/obsah/dekanat-valasske-klobouky>.

farnostech děkanátu, poté spolupráci farností s děkanátem.⁹ Společně vytyčili cíle, kterých by chtěli za určité období dosáhnout, a zadali konkrétní úkol pro práci s mládeží ve farnostech ve znění:

„ZALOŽENÍ SPOLEČENSTVÍ MLADÝCH

Při formulování našeho společného cíle jsme vycházeli z poselství Fóra mládeže (2011), které se týkalo problematiky společenství mládeže. Na základě závěrů z tohoto fóra bychom se chtěli zaměřit na formování mládeže ve věku cca 13- 15 let, „podchycení“ této generace, která bude později na našem místě. Kladli jsme si otázky, jak vhodně oslovit tuto věkovou skupinu a kdo by byl ochotný se vzniklým společenstvím věnovat. Chceme také více spolupracovat s katechety, kteří s touto skupinou pracují v hodinách náboženství. Tento úkole je společný pro celý děkanát- v některých farnostech se již podařilo vytvořit konkrétní projekty.

Projekty budou vedeny zážitkovou formou, ale zároveň tak, aby byly spojené i s duchovním programem. Mládeži bude nabídnuta „startovací akce“ a od ní se bude odvíjet další činnost s touto věkovou skupinou. Těmto novým společenstvím se budou věnovat animátoři jednotlivých farností.“¹⁰

⁹ Srov. *Animátoři děkanátu Valašské Klobouky*. [online]. Poslední změna květen 2011. [cit. 04- 02- 2014]. Dostupné z: www.anima.wbs.cz.

¹⁰ *Tříletý plán práce s mládeží 2011- 2013*. [online]. Poslední změna květen 2011. [cit. 04- 02- 2014]. Dostupné z: <http://anima.wbs.cz/Dekanatni-pastoracni-plan.html>.

2. Psychologie věku 12- 16 let

Starší školní věk je čas, kdy se z dítěte stává dospělý, začíná přibližně v 11 až 12 letech a končí v 15 letech. Toto období je pro jedince velmi náročné, čelí velkým fyzickým i psychickým změnám. Proměny v jeho centrální nervové soustavě působí na city a emoce, které se stávají labilnější. Dítě má na jedné straně pocit dospělosti, ale zároveň strach ze „světa dospělých“ kvůli nedostatku zkušeností. Velmi důležitá je v tomto období skupina vrstevníků, ve které dítě tráví spoustu svého volného času a snaží se ji vyhledávat. Typická je snaživost zapadnout do kolektivu a být jeho plnohodnotnou součástí.

2.1 Diferenciace staršího školního věku

Starší školní věk dělí psychologové různě.

Macek dělí adolescenci na ranou, která zahrnuje věk od 11 do 13 let, dále pak střední od 14 do 16 let a nakonec pozdní od 17 do 20 let.¹¹

Jednodušeji toto období charakterizuje Vágnerová, která dělí dospívání na dvě fáze. První fázi rané adolescence představuje jako pubescenci od 11 do 15 let, v níž probíhají velké fyzické i psychické změny a završuje se ukončením povinné školní docházky. Druhou fází pojmenovává jako pozdní adolescenci a vymezuje ji věkem 15 až 20 let.¹²

Další dělení, podle Langmaiera a Krejčířové, které je v literatuře uváděné nejčastěji, se rozděluje na období pubescence 11 až 15 let, které je ještě děleno na první a druhou fázi. Začátek první fáze je dán fyzickými známkami dospívání, což je u dívek menarché a u chlapců první noční poluce. Na tuto fázi navazuje druhá fáze

¹¹ Srov. MACEK, P. a kol. *Vztahy v dospívání*. 2006.

¹² Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005.

trvající přibližně dva roky tedy od 13 do 15 let. Konec období pubescence je určen dosažením reprodukční schopnosti u obou pohlaví. Druhou fází dle Langmaiera a Krejčířové je období adolescence, která trvá od 15 do 22 roku.¹³

Pro potřeby tohoto projektu si stanovujeme cílovou skupinu od 12 do 16 let.

2.2 Psychický vývoj

Tak jako přichází změny v oblasti fyzické, tak se také mění poznávací procesy. Dochází k preciznosti vnímání a k rozvoji logické paměti. Dítě si pomatuje lépe především to, co ho zajímá a v činnostech, které jej baví, může dosahovat hlubokých znalostí, kterými mnohdy předčí učitele i rodiče.

Dalším znakem je denní snění, které je pro dítě neustálým prostředníkem mezi realitou a ideálem.¹⁴ Vágnerová píše: „*Prepubertální dítě, chce poznat svět, jaký je. Pro dospívající je typická potřeba přemýšlet o tom, jaký by tento svět mohl, resp. měl být.*“¹⁵ To vše také může projevovat skrze začínající básnické a umělecké pokusy. U dítěte se také zdokonalují formální operace se stále hlubší schopností abstrakce, mají často bystré úsudky, ovšem nepodložené zkušenostmi. Začínají chápat pojmy jako morálka, pravda, spravedlnost, a často si ve své mysli „dosnívají“, jaký by svět mohl být. Odtud potom plyne nespokojenost, kritičnost a zklamání. Odborníci tvrdí, že pro myšlení pubescenta je typický racionalismus související s logickou jednoznačností. Chápu řád, kterým se společnost řídí, a vyžadují ji ode všech. Chtějí jasná pravidla, podle kterých by se mohli orientovat a lpí na rozumových zdůvodněních i přes své neklidné emoce. Dále se myšlení pubescentů vyznačují radikalismem. Zkušenosti, které nabyli, generalizují a přijímají je jako platný fakt. Neuznávají kompromis, ale jejich názory jsou často proměnlivé a nestálé.¹⁶

¹³ Srov. LANGMEIER, J. a kol. *Vývojová psychologie*. 2006.

¹⁴ Srov. PLEVOVÁ, I. *Kapitoly z vývojové psychologie*. 2006

¹⁵ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie pro obor speciální pedagogika - vychovatelství*. 2008. s.332.

¹⁶ Srov. PLEVOVÁ, I. *Kapitoly z vývojové psychologie*. 2006

2.3 Duchovní zrání

Tak jako člověk prochází různými periodami či etapami životního cyklu, tak prochází také různými postoji k víře. A právě toto období života má zásadní význam pro vývoj víry, mladý se rozhoduje, zda odmítne víru jako něco nepotřebného, nebo naopak, zda jeho víra získá osobní rozměr. “ *V posledních letech se ukázalo, že mládež hledá hlubší smysl života a vzrůstá u ní cit pro znamení doby. Mladí lidé se soustřeďují na víru, na příklad Ježíše Krista, který nám všem ukazuje pravou orientaci.* “¹⁷ Pokud dospívající dostane uspokojivou odpověď na otázky, které si klade a které se týkají smyslu života a lidské existence, tak se dovede nadchnout a použít všechny své síly tam, kde vidí smysl.¹⁸ Navzdory veškerým trendům dnešní materialistické a egocentrické doby, vidí mnozí mladí smysl právě v aktivních křesťanských skupinách, které přijaly Ježíše jako vzor svého života.¹⁹

Pokud v životě jedince sehrává důležitou roli určitý faktor z oblasti výchovy nebo nějaká událost, sehrává ji i náboženská zkušenost. Je také ověřeno, že existuje úzký vztah mezi obdobími změn v životě, a náboženským vývojem. Dnes existuje řada pokusů o zachycení tohoto vztahu.

- Konstruktivistická teorie nabízí etapy rozvoje víry založené na vnitřní logice psychického a duchovního vývoje člověka.
- V psychosociální teorii je náboženský rozvoj připodobňován k procesu zrání organismu z biologického hlediska. Změny přicházejí v souvislosti s věkem a se situacemi, které jedinec prožívá. Hlavním představitelem psychosociální teorie je E. H. Erikson.²⁰

¹⁷ Srov. SMAHEL, R. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte*. 1997.

¹⁸ Srov. *Česká biskupská konference katechetická sekce. Víra VII: celostátní kongres katechetů Praha*. 2010

¹⁹ Srov. SMAHEL, R. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte*. 1997.

²⁰ Srov. ALBERICH, E. – DŘÍMAL, L. *Katechetika*. 2008. s. 97.

2.4 Působení vrstevníků

Vztahy mezi vrstevníky v období dospívání poskytují sociální zázemí. V rané adolescenci slouží jako testování sebe sama a vrstevníci jsou poskytovatelé názorů, interakce a pocitů.²¹ „Potřeba přátelství je v období dospívání velmi silná²²“, touha po důvěrném přátelství se projevuje již na začátku puberty.²³ Ovšem zrychlením vývoje mládeže a tolerance partnerství již v tak mladém věku se snížila možnost přátelství stejného pohlaví, které má velkou cenu v duševním i duchovním vývoji. Veškerá přátelství mohou ulehčit proces osamostatňování se od rodičů. Dospívající si totiž své přátele již volí sami a plně dle svého uvážení. Se svými kamarády pak mohou trávit volný čas, podnikat různá dobrodružství. Společně si mohou povídat, vyměňovat a sdílet své názory, debatovat nad různými tématy, mohou v sobě navzájem najít společníky a rádce při řešení svých konfliktů. Důvěrná přátelství pomáhají dospívajícím se vyvinout v samostatnou osobnost. Pomáhají také intenzivněji prožívat život. Přátelství tohoto druhu jsou velmi důležitá pro správný vývoj mladého člověka, který se potřebuje osamostatnit od rodičů. Zde se také tříbí vyšší společenské city, které dopomáhají k zařazení člověka do společnosti, např. smysl pro spravedlnost, angažovanost ve společnosti, solidarita, radost a úcta. Přátelství navazovaná v době dospívání mají tendenci trvat celý život. Platí to ve všech institucích, které se snaží mladé lidi nějak semknout dohromady, sjednotit je a umožnit jim jít společně za nějakým cílem.

2.5 Působení společenství

Z předchozího odstavce je jasné, že kamarádství a vzájemné interakce jsou v tomto věku velmi důležité, proto i společenství stejně starých vrstevníků přináší užitek.

²¹ Srov. MACEK, P. – LACINOVÁ, L., (a kol.). *Vztahy v dospívání*. 2006.

²² VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005. s. 249.

²³ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005.

Dospívající se stále více snaží být mezi svými, snaží se uniknout kontrole rodičů a vytváří se party, které chtějí být nezávislé na okolí. Přátelství mezi vrstevníky je v této době založeno na jiných hodnotách, než tomu bylo doposud. Hledají vzájemné porozumění, podobné pocity při prožívání různých událostí, sdílejí radosti, strach i smutek.²⁴ Vrstevnická skupina pomáhá pubescentovi uspokojovat jeho potřeby např. proces osamostatnění, potřeba být přijat ve světě a někam patřit.²⁵ A také dodává pocit jistoty a zvyšuje sebevědomí.

Organizovaná a hierarchizovaná parta má svá vlastní pravidla a normy, které jedinec musí přijmout za své. Čím delší je doba členství a míra identifikace, tím razantnější je i změna postojů, názorů a jednání mladých. Tím že jedinec respektuje a přijme daná pravidla, získává roli, která mu dává pocit sounáležitosti a prestiže.²⁶

Dospívající řeší své problémy s lidmi, ke kterým má důvěru a kteří již svou pubertu překonali a k tomu je vhodný vedoucí mládeže, jenž naslouchá otázkám, které si mladí kladou při hledání vlastní identity.²⁷ Ve společenství mladý dostává základní křesťanskou formaci pro život. Jeho víra tak může v období hledání zrát díky podpoře druhých v jemu blízkém prostředí, ve společenství. Pokud zde budou mít mladí základ a pevnou jistotu, obstojí snáze v různých slovních „přestřelkách“ se svými vrstevníky.²⁸

2.6 Co je důležité v tomto věku

Dospívající mění svůj vztah k časové dimenzi- zatímco v mladším školním věku byla důležitá současnost, pro dospívajícího se stává významnější budoucnost, své já vnímají jako zálohu budoucnosti. Předvídají a plánují budoucí události, které by mohly nastat. Ke konci puberty je tento proces velmi důležitý, protože právě nyní si volí své povolání. Další potřebou je vize otevřené budoucnosti, která má teprve

²⁴ Srov. SMAHEL, R. *Domov prožít, domov vytvářet*. 1995.

²⁵ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005.

²⁶ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 2005.

²⁷ Srov. SMAHEL, R. *Domov prožít, domov vytvářet*. 1995.

²⁸ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem*. 2004.

v tomto období svůj smysl, protože dospívající je o ní schopen uvažovat. Formuluje určité možnosti, které fungují jako naděje, jako perspektivy do budoucna. Mění se jejich přístup ke světu i k sobě samému a proto musí mít uspokojenou základní potřebu jistoty a bezpečí. Další psychickou potřebou je seberealizace, kdy dítě začíná uvažovat o svých možnostech a perspektivách v budoucnosti. Aktuální výkon již není tak důležitý a dospívající často odkládá nerealizovatelné úkoly. Vzhledem k počtu možných budoucích možností ztrácí pocit jistoty a potřebuje usilovat o novou. To také souvisí s potřebou rozvoje nové identity, která vyjadřuje osobní pozici ve světě. Tím je zároveň dán důležitý úkol tohoto věku a to hledání vlastní identity, na niž klade důraz E. Erikson, který toto období nazval jako fázi hledání a rozvoje vlastní identity. Dospívající získává stále nové role, s kterými se musí vyrovnat a zaujmout k nim určitý postoj. V procesu vytváření vlastní identity uskutečňuje svou představu o tom, jaký by chtěl být. Mladý projevuje úsilí o hlubší sebepoznání a ujasňuje si obraz sebe samého. Usiluje o budoucí sebevymezení a přemýšlí o různých možnostech, které by mohly nastat. S tím souvisí i nejistota, kterou prožívá, více se zaměřuje na sebe samého, soustřeďuje se na svoje prožívání a na to jak vypadá.

Novým způsobem sebepoznání je introspekce, která zkoumá vlastní pocity, prožitky a myšlenky. Introspekce je ale ovlivněna vlastními emocemi, které zkreslují představu o vlastní psychice, a proto vede u pubescenta k závěru, že jeho myšlenky a pocity jsou výjimečné a nikdo jiný mu nemůže rozumět. Často se srovnávají s jinými lidmi a snaží vůči někomu, nebo něčemu vymezit. Odmítají původní identifikační vzory a hledají nové, aktuálně atraktivní.²⁹

2.7 Funkce rodiny a vztahy

K tomu, aby jedinec dobře zvládal to, co v sobě prožívá a to, co ho čeká, je důležité, aby měl zázemí, místo, kam se rád vrací a kde je mu dobře. Tímto zázemím by měla být rodina.

²⁹ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.* 2005.

Rodina je první sociální skupina, která dítě po narození obklopuje. Jestliže plní svoji funkci dobře, pak má jedinec velkou šanci na to, aby z něj vyrostl člověk efektivně připravený na všechny nástrahy života. Rodina je první, která dítě učí jak správně komunikovat s druhými lidmi, má vliv na vytváření sebeúcty, sebehodnocení, rozvíjí jeho sociální vnímání, schopnosti, dovednosti, chválí ho a trestá. Rodina se definuje z různých pohledů, např. v psychologickém slovníku najdeme definici: „*Rodina je společenská skupina spojená manželstvím nebo pokrevními vztahy a odpovědností a vzájemnou pomocí.*“³⁰

Kraus říká, že je nepostradatelná pro děti i dospívající, umožňuje předávání hodnot z generace na generaci a působí jako významný socializační činitel. Mezi základní funkce rodiny patří podle Krause biologicko- reprodukční, sociálně-ekonomická, ochranná, socializačně- výchovná, relaxační a emocionální funkce. Přičemž socializačně- výchovná a emocionální funkce mají největší význam pro správnou socializaci dítěte. Dobrý vztah mezi rodičem a dítětem má velký vliv na dobrý a zdravý vývoj adolescenta.³¹

Dle Sobotkové je rodina systém, který se dělí do třech subsystémů: manželský, subsystém rodič- dítě a sourozenecký subsystém. Přičemž manželský je základním, a hraje významnou roli ve všech dalších. Společné fungování rodičů silně ovlivňuje vývoj dětí. Všechny subsystémy jsou v neustálém vývoji a v pohybu.³²

Dnes se na rodinu přestává pohlížet jako na instituci spojenou manželstvím a tak se jako rodina považují i ti lidé, kteří nejsou sezdáni. Upravená definice z psychologického slovníku tedy zní: „*Společenská skupina, v níž dochází k úspěšnému řešení problémů, v které existuje příznivé sociální klima a kde dochází ke stálému vyrovnávání vztahů uvnitř skupiny v souladu s životním cyklem jejich*

³⁰ Srov. HARTL, P. – HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2000. s. 512.

³¹ Srov. KRAUS, B. *Vrstevnická konformita jako faktor rizikového chování mladistvých: struktura, zdroje, dopady*. In JELÍNEK, M. – KVĚTOŇ, P., (a kol.). *Československá psychologie*. 2006. s. 394-404.

³² Srov. SOBOTKOVÁ, I. *Psychologie rodiny*. 2001. s. 39.

členů.“³³ Zvláště důležitá je poslední část definice, která se zaměřuje na vývojové cykly členů rodiny a vyrovnávání se s nimi. V období pubescence je tato snaha velmi důležitá a vyžaduje značné úsilí rodičů i dítěte k překonání tohoto období. Po zvýšené sebekritičnosti, která je spojená s emoční labilitou a nejistotou se oslabují vazby na rodičovskou autoritu a dochází ke druhé fázi vzdoru vůči autoritám, jako jsou učitelé, rodiče, nebo jakýkoli dospělý. Kritika a polemizování je výrazem potřeby ujasnění si vlastního názoru a jejich budoucího zaměření. Mladí často hledají dospělého, který představuje přirozenou autoritu a bere je jako rovnocenné partnery. Dle Friedenberga 1967³⁴ lze hledání vysvětlit jako potřebu najít si nějakou vnější moc, která by poskytovala oporu a odstraňovala nejistotu. Autorita, která by dosahovala všech potřebných vlastností, může být i duchovního charakteru.

Rodiče v tomto období ztrácejí své výsadní postavení, měli by si však uchovat svou autoritu a neslevovat z pravidel, která jsou dána. Jednoznačnost rodičovského chování slouží jako zdroj bezpečí a jistoty. Také zachování soukromí připravuje na proces osamostatnění, který doprovází konec tohoto období.³⁵ Rodina by měla být první školou, která udává občanské ctnosti.³⁶ Mladý by už však měl nést odpovědnost za sebe samotného, za své činy. Měl by se chovat ohleduplně k ostatním a vnímat tento fakt jako základ šťastného života.³⁷

Rodiče také hrají významnou roli při dosahování vlastní identity jedince. Výzkum z roku 2002, který prováděli S. E. Sartor a J. Youniss, se zaměřuje na vztah mezi pozitivním rodičovským vztahem a dosažením identity. Výzkum ukázal, že pozitivní emoční podpora rodičů značně přispívá k vytvoření vlastní identity. Autoři také poukazují na fakt, že význam vztahu s rodiči je v mladší adolescenci větší a slouží

³³ HARTL, P. – HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2000. s. 512.

³⁴ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005. s. 283.

³⁵ Srov. SMAHEL, R. *Domov prožít, domov vytvářet*. 1995.

³⁶ Srov. *Familiaris Consortino*. 1996.

³⁷ Srov. SMAHEL, R. *Domov prožít, domov vytvářet*. 1995.

jako odrazový můstek k dosažení identity jedince. Postupem času ovšem získávají větší význam vrstevníci a trávení času mimo domov.³⁸

2.8 Co jedince ohrožuje

Úvahy pubescenta o morálních pravidlech a normách vycházejí z hodnot, s kterými se jedinec identifikuje a je o nich plně přesvědčen. Ovšem jeho názory jsou velmi proměnlivé, dospívající se snadno nadchne, ale stejně tak rychle je schopen své přesvědčení změnit. Proklamování norem je silnější než samotné jejich dodržování, a tak se většina dospívajících v reálném životě chová tak, jak to běžné normy povolují.³⁹

Tomuto věku je ale také vlastní experimentování, které je v běžných případech jen přechodové a neznamená výraznější ohrožení jedince.

V posledních desetiletích se rapidně změnil zdravotní stav dospívajících. Hlavním důvodem nemoci a úmrtnosti se stal syndrom rizikového chování v dospívání. Nemocnost spojená s důsledky tohoto chování poškozují nemalou část dospívajících. Tento posun zaznamenali odborníci v 80. letech minulého století.

K syndromu rizikového chování patří tři okruhy:

- Zneužívání návykových látek a případná závislost na nich
- Negativní jevy v psychosociální oblasti
- Rizikové sexuální chování

Tyto okruhy se však téměř vždy vzájemně prolínají a kombinují. Zdravý životní styl není ohraničený pouze tělesným zdravím, ale zahrnuje se do něj také mentální zdraví, reprodukční chování a sociálně pozitivní chování. Je zde důležité poukázat i

³⁸ Srov. SARTOR, C. E. – YOUNISS, J. *Adolescence*. The Relationship Between Positive Parental Involvement and Identity Achievement During Adolescence. [online]. Poslední změna 2002. [cit. 04-11-2013]. Dostupné z: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>.

³⁹ Srov. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 2005.

na to, že rizikové chování přináší určité uspokojení některých vývojových potřeb jedince, například zvýšení sebevědomí, lepší možnost komunikace s vrstevníky atd.⁴⁰

Podle výzkumu, který pořádal odbor školství, mládeže a sportu ve Zlínském kraji v roce 2011/2012 se rizikové chování objevuje u 13 % žáků základních škol, středních škol, dětských domovů, a speciálních škol. Tento výzkum je prováděn pravidelně již od roku 2006. V roce 2011/2012 se zúčastnilo zjišťování rizikového chování dětí 214 škol s 48 794 žáky. Mezi nejčastější projevy rizikového chování byly zařazeny: vulgarismus (29 %), kouření (27 %), záškoláctví (21 %), alkohol (10 %), šikana (4 %), kriminalita (2 %), kyberšikana, rasismus, gamblerství, drogy (1 %), jiné (3 %).⁴¹

K příčinám rizikového chování obecně ve společnosti patří: příslušnost k rasovým, náboženským, či etnickým menšinám, oslabování rodiny a širších rodinných vztahů, citová a duchovní chudoba, neosobnost, rychlá urbanizace ve městech a nevytváření vztahů s lidmi, kteří bydlí v okolí. Příčiny mohou být také z předchozího období života např. zanedbání výchovy, problémové chování již během dětských let, zavržení rodiči, nebo jejich ztráta.

Ochrannými faktory jsou především dobré vztahy v rodině, podpora sebedůvěry dospívajícího, otevřená komunikace, vztah ke skupině vrstevníků, s nimiž se dospívající stýká, a osobní víra.⁴²

2.9 Komunikace

Komunikace je forma interakce, nebo transakce. Vzájemné poskytování zpráv, sdílení informací, vyměňování myšlenek, emocí a postojů nás nutí vyjadřovat se tak, abychom si vzájemně porozuměli. Proces komunikace začíná odesílatel, který vysílá

⁴⁰ Srov. MACHOVÁ, J. – KUBÁTOVÁ, D. a kol. *Výchova ke zdraví*. 2006.

⁴¹ Srov. Zlínský kraj. *Krajský plán prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2012- 2014*. [online]. Poslední změna 1. 5. 2012. [cit. 18-12-2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/prevence-rizikoveho-chovani-cl-75.html>.

⁴² Srov. HAMANOVÁ, J. *Syndrom rizikového chování v dospívání*. 2005.

k příjemci určité zakódované sdělení a příjemce toto sdělení dekóduje. Sdělení může být verbální, nebo neverbální. Zpětná vazba příjemce je odpovědí, která pomáhá vidět naše chování z opačné perspektivy, ukazuje odesílateli, jak jeho sdělení působí. Pokud je sdělení něčím zkresleno dojde k tzv. komunikačnímu šumu. Zkreslení může být zapříčiněno tím, že se komunikující nevidí.⁴³ Z výzkumu mezi mladými vyplynulo, že pokud používají při komunikaci přes internet videochat cítí vzájemně bližší vztah a lépe si porozumí. Tím, že sledujeme mimiku a neverbální komunikaci často dokážeme vytušit, jak ten druhý určité sdělení myslel.⁴⁴

Nedostatečné porozumění a komunikace, při níž se vzájemně mýjíme, patří ke každodenním zkušenostem, které mohou být bolestivé a náročné. K tomu značnou mírou přispívá i on- line komunikace, která je na jednu stranu velmi přínosná, zároveň však nikdy nemůže nahradit přímou lidskou blízkost, jak se mnohdy mezi mladými děje.⁴⁵

Podle studie, která byla realizovaná na popud psychologů a sociologů z Karlovy univerzity si 91% českých dětí ve věku 12-18 let nedokáže představit život bez internetu, na kterém nejčastěji komunikují s přáteli pomocí chatu, e-mailu a také se potkávají s přáteli na sociálních sítích např. na Facebooku. Přílišný pobyt ve virtuálním světě připravuje děti a mladé o sociální dovednosti a velmi je omezuje v osobní komunikaci.⁴⁶

Ve společenství bychom proto měli věnovat důraz na komunikaci mezi mladými, na osobní kontakt a vzájemnou důvěru.

⁴³ Srov. ŠPATENKOVÁ, N. *Vybrané problémy sociální komunikace*. 2013.

⁴⁴ Srov. *The effects of text, audio, video, and in-person communication on bonding between friends* [online]. Poslední změna 2. 3. 2013. [cit. 29-01-2014]. Dostupné z <http://www.cyberpsychology.eu/>.

⁴⁵ Srov. MONTSCHNIG, R. – NYKL, L. *Komunikace zaměřená na člověka- porozumět sobě i druhým*. 2011.

⁴⁶ *Děti a internet aneb Úplně jiný vesmír*. [online]. Poslední změna 13. 1. 2009. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/dali-rizika/151-90>.

3. Křesťanské společenství

Základem křesťanského společenství by mělo být společenství s Bohem skrze Ježíše Krista v Duchu svatém, které přijímáme ve svátostech a v Božím slově.⁴⁷

Po II. vatikánském koncilu se v církvi začal klást větší důraz na rozměr společenství. Místní církve jsou vyzývány, aby se staly místem společenství, kněžím je předkládána důležitost vzájemných bratrských vztahů. Touha po společenství se projevuje stále rostoucím počtem věřících, kteří se sdružují do různých katolických akcí, modlitebních skupin, biblických skupin. Na mnoha místech vznikají v rámci farností či diecéze malé skupiny křesťanů, které jsou místem živého křesťanství.⁴⁸ Křesťanská společenství: „*Jsou znamením životnosti církve, pomáhají při výchově, a při hlásání evangelia a jsou cenným východiskem pro nové společenství založené na civilizaci lásky.*“⁴⁹

Základní charakteristiku malého společenství lze nalézt již u prvních křesťanů a popisují je Skutky apoštolů (2, 42-47)

- Apoštolské učení
- Bratrské společenství
- Eucharistie
- Společná modlitba
- Společenství majetku
- Přibývání učedníků.⁵⁰

Od II. Vatikánského koncilu bylo vydáno mnoho církevních dokumentů, jež se zabývají společenstvím. Například v dokumentu *Evangelium nuntiandi* z roku 1975 papež Pavel VI. říká: „*Tato společenství budou ohnisky evangelizace a budou sloužit*

⁴⁷ Srov. ŠPIDLÍK, T. *Duše poutníka*. 2004. s. 81.

⁴⁸ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*. 2004.

⁴⁹ JAN PAVEL II. *Redemptoris missio. O stálé platnosti misijního povolání ze 7. prosince 1990*. 1994. čl.51.

⁵⁰ *Bible*. 2008.

*větším společenstvím a jednotlivým místním církvím. A budou i naději všeobecné církve*⁵¹“.

3.1 Proč společenství

Bůh sám o sobě je společenství 3osob a stvořil člověka k obrazu společenství. II. vatikánský koncil říká, že Bůh si nepřál posvětit a spasit jednotlivce bez vzájemných vztahů, ale chtěl z lidí vytvořit lid.⁵² Křesťanské společenství je místem, kde tajemně přebývá Bůh zde na zemi, a proto se vymyká z pouhých lidských měřítek skupiny nebo shromáždění.⁵³

Konkrétní malé společenství je v našem světě místem setkání, kde lze zakusit pravdu, že Bůh přebývá uprostřed lidí. V nich se v praxi každodenního života realizuje nejdůležitější tajemství křesťanství, a to viditelnost přítomnosti Krista ve světě. Je důležité, že do budování společenství církve byli zapojeni mladí lidé, kteří jsou zároveň vyzýváni k přijetí spoluzodpovědnosti, k větší aktivitě v církvi zvláště mezi svými vrstevníky.⁵⁴ Přestože existuje spousta tendencí proti mentalitě společenství, mladí lidé po něm touží. Soudobý člověk hledá společenství, touží zakusit pravé setkání se s druhými lidmi v opravdovém společenství.

3.2 Cíle společenství

Každé společenství musí mít společný cíl, vizi, které nám pomáhají dávat smysl našim zkušenostem a zážitkům. Zároveň nám společenství pomáhá se o společné zážitky a zkušenosti dělit. Když se mladí rozhodnou společně setkávat bez jasných

⁵¹ Srov. PAVEL IV. *Evangelii nuntiandi*. Exhortace o hlásání evangelia v dnešním světě. In HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti*.

⁵² Srov. PAVEL IV. *Lumen gentium* [online]. Poslední změna 2013 [cit. 30-12-2013]. Dostupné z: http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_const_19641121_lumen-gentium_en.html.

⁵³ Srov. JAN PAVEL II. *Christifideles laici. Posynodní apoštolský list o povolání a poslání laiků v církvi a ve světě*. 1996.

⁵⁴ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými*. 2004.

představ, nebo smyslu postupně dojde ke konfliktním situacím a k rozpadu. Je potřebné vytvořit určitou společnou náplň, program, ze kterého je jasné, proč se společenství schází a mladí se střetávají.

Jestliže dohromady něco vytvářejí a mají společný program, je to předpoklad ke zdravému růstu společenství. Čím více je společenství opravdovější a tvořivější, tím více se každý jednotlivec bude snažit o jednotu s ostatními. Čím méně společenství směřuje ke svému cíli, tím míň je zachována jednotnost a přichází napětí. Pokud mladí nevidí společný cíl, nemají chuť se společně setkávat.⁵⁵

Svatý otec Jan Pavel II. píše ve svém listě, že společenství je projev a plod lásky, která vyvěrá z Otce skrze Ducha, který přišel v Ježíši a skrze toto společenství lásky se církev ukazuje jako nástroj a znamení spojení s Bohem v jednotě s celým lidstvem. Tak také každé společenství by mělo být v jednotě, protože tuto jednotu musí předávat celému lidstvu.⁵⁶

3.3 Přínos pro mladé

Základní prostor, kde se dospívající učí stávat se více lidmi je skupina přibližně stejně staré mládeže. Učí se toleranci, solidaritě, cvičí citlivost k procesu života společenství. Mladí se zde setkávají s vírou, jako s něčím hodnotným pro každodenní život, s vírou, která je pravdivým svědectvím křesťanů, s živoucí vírou. Učí se prožívat spoluzodpovědnost za společnost, mladí zde budují osobní vztahy, svou identitu, odolnost vůči okolním vlivům a účastní se vytváření programů.⁵⁷ Společenství by mělo směřovat ke službě, k hlásání Božího evangelia jak slovem a skutky, tak osobním příkladem. Jakmile mladí pochopí, že jsou ve společenství pro to, aby skrze ně přicházelo na svět Boží království, budou ho prožívat naplno.

⁵⁵ Srov. HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti*. S. 48.

⁵⁶ Srov. PAVEL IV. *Lumen gentium* [online]. Poslední změna 2013 [cit. 30-12-2013]. Dostupné z http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_const_19641121_lumen-gentium_en.html.

⁵⁷ Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže. Studijní text pro pracovníky s mládeží*. 1999.

Společenství by mělo být světlem ve světě jak pro samotné mladé tak i pro jejich okolí.

Ve společenství se lépe rozpoznávají dary, které byly mladým svěřeny. Každý má svůj osobitý dar, který mu byl dán a je důležité, aby ho uměl správně využívat. Každý člověk je důležitý díky daru, který má. Zároveň je dobré, aby byl mladý plně zapojen, aby měl nějakou úlohu, a cítil se užitečný a využitý. Mladí musí vědět, že ne jen slabí potřebují silné, ale i silní potřebují slabé.

Existuje mnoho darů, které jsou lidem svěřeny, některé jsou skryté, jiné jsou více viditelné. Je důležité si uvědomit, že dary má každý účastník, že jsou dary rozličné pro různé úlohy, vzájemně se doplňují a propojují. Čím lepší bude vzájemné propojení vztahů ve společenství, tím více se dary budou rozvíjet.

Každý člen musí být sám sebou a naplno prožívat lásku a uplatňovat svůj dar, který je jedinečný. Tím mladí získají zdravé sebehodnocení a pocítí svou jedinečnou roli ve skupině svých vrstevníků.

3.4 Přínos pro okolí – farnost, rodina, spolužáci

Jestliže se mladí dělí o to, co prožívají, vzrůstá v nich to, co je nejlepší, dávají část sama sebe. Otevírají svá vnitřní já, a ukazují, jací opravdu jsou.⁵⁸ Mladý člověk v sobě objevuje hodnotu spoluvytváření a tím snadněji vystupuje z uzavřenosti do sebe v konzumním stylu života. Pokud v sobě dospívající objevili radost z dávání, i když je to náročné, objevili něco, co je může naplňovat a čím mohou přispívat k lepší společnosti.⁵⁹ Určitá světonázorová orientace a schopnost mravního jednání lze získat prožitím hodnot a přesvědčením založeným na víře. Jsou to schopnosti, které se musí

58 Srov. HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti.*

59 Srov. JAN PAVEL II. *Kristus Vás miluje.* 2001.

v mladých lidech podněcovat, protože jsou důležité pro připravenost jednotlivce na život, a jsou také důležité pro obecné blaho.⁶⁰

Mladí lidé, kteří se spolu setkávají v křesťanském společenství, naplňují svou touhu po vzájemné komunikaci zvláště specifickým způsobem. Skupina poskytuje často atmosféru bezpodmínečného přijetí, a proto se zde mnoho mladých cítí jako doma. V dnešní době, kdy tuto potřebu často primární rodina neuspokojuje, může společenství nabídnout pocit přijetí i nově příchozím, kteří hledají jistotu.⁶¹ Všechno, co se ve společenství děje by mělo směřovat ke službě, mělo by být otevřené ke všem, přecházet od egoismu k lásce. V této lásce je velký potenciál, který by společenství mělo využít pro službu druhým. Pokud si jeho členové uvědomí, že na světě nejsou jen sami pro sebe, ale jsou tu pro to, aby přijímali dar Boží a znovu ho předávali světu, pak bude každý člen prožívat společenství naplno.⁶²

3.5 Udržitelnost

Společenství je určitá sociální forma soužití, ve které převládá citová blízkost členů a intenzita kontaktů mezi nimi. Proto vytvořením jakékoli skupiny ještě nemusí jít o společenství. Pro křesťanské společenství je důležitý směr, kterým se vydává. Určitou skupinu lidí lze nazvat křesťanským společenstvím až tehdy, když její členové pochopí, že scházení se v „Ježíšově jménu“ znamená žít vzájemnou lásku.⁶³ A základem každého křesťanského společenství by měla být Ježíšova slova: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.“⁶⁴

⁶⁰ Srov. BREZINKA, W. *Filozofické základy výchovy*. 1996.

⁶¹ Srov. KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže. Studijní text pro pracovníky s mládeží*. 1999.

⁶² Srov. HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti*.

⁶³ Srov. FIŠAR, I. – OBR, K. a kol. *Kurz animátor. Studijní materiál pro účastníky kurzu*. 2011.

⁶⁴ Bible. 2008. Mt 18;20.

3.6 Funkce animátora

Animátor je klíčovým bodem celého společenství, měl by ho podněcovat a oduševňovat. Je důležité, aby byl jedním z mladých, ale zároveň, aby jim pomáhal na cestě k dospělosti a životní zralosti.

Dalším označením pro tuto funkci může být také asistent, kterého používá salesiánská pedagogika a je zde vystižena další důležitá vlastnost a to vlastnost „staršího bratra“.⁶⁵

Animátor by měl být člověk, který je v životě alespoň o krok napřed. Má za úkol podporovat společenství, pomáhat každému členu, aby se zde cítil dobře a byl zapojený, měl by mít přirozenou autoritu. Musí stavět na duchovních základech, na pedagogice evangelia a milosti Boží. Animátor musí růst a být aktivním při prožívání své víry.

Měl by být člověkem víry, který zakouší vztah s Bohem a ví, že výsledek toho co dělá, závisí především na jeho svatosti a milosti Boží.⁶⁶ Měl by být člověkem modlitby a překonávat svou lenost, měl by žít a čerpat sílu z Božího slova a svátostí, ke kterým pravidelně přistupuje a podněcovat a učit k tomu i ostatní. Animátor by se měl snažit poznávat Boží vůli a hledat duchovního vůdce, který ho doprovodí, poradí mu a vyslechne. Animátor je člověk, z kterého by měla vyzařovat láska, milosrdenství, dobrota, štěstí a radost z víry, ale měl by také znát tajemství utrpení, protože jen tehdy pochopí tajemství Kristova kříže, a pochopí také utrpení všech, kteří jsou kolem něj a kteří se mu svěřují. Animátor musí věřit v dobro a strhávat své přátele za Kristem. To vše ve spojení s Duchem svatým. Animátorství je úkol pro celou osobu, je to povolání, poslání.

Animátor by měl být člověk neustále „zrající“ a učící se. Jeho úkolem je formovat ne jen sebe, ale i ostatní. Musí ale vědět, kde může načerpat a proto by měl žít v Boží

⁶⁵ Srov. VRACOVSKÝ, J. *Chaloupky: salesiánské prázdninové tábory v době totality*. 2002.

⁶⁶ Srov. JAN PAVEL II. *Novo millennio ineunte*. 2001.

blízkosti a s pomocí svatých a Panny Marie. Také musí umět správně zhodnotit a reflektovat svou činnost.

Jedná ve jménu církve a nechává se jí vést. Žije v jednom společenství s celou církví. Spolu s církví je také poslán sloužit a zvěstovat světu evangelium zvláště tam, kde on sám žije.

Animátor je přítelem mladých, o které se zajímá, a projevuje jim svou lásku, má na ně čas, má pro ně vždy otevřené dveře a hlavně srdce. Je otevřený pro nově příchozí, dokáže naslouchat, vnímat, a vytváří domov, kde je klidné a harmonické klima. Je spoluzodpovědný za společenství a nebojí se výchovného konfliktu

Stává se moderátorem společenství, kde připravuje program, je mluvčím skupiny, dokáže improvizovat, zapojuje mladé do práce a dává jim pocítit jejich jedinečnost.⁶⁷

Zároveň je společníkem a prostředníkem s knězem, či jinými iniciativami ve farnosti. Ví, co mladí nabízejí, co potřebují, co žijí a umí to přednést. Snaží se, aby společenství žilo v harmonii se společenstvím celé církve.

Animátor je také člověkem naděje, která přesahuje čas zde na zemi. Plánuje a systematicky připravuje své pomocníky a nástupce, protože si je vědom, že jednou jeho práci převezmou druzí. A hlavně animátor hledá životní povolání jak svoje, tak mladých lidí, kteří jsou kolem něj.

P. Jan Balík sestavil dvanáctero animátora, kde se neměří, kolik toho umí, ale jaký je a především jak žije. Toto dvanáctero vzniklo z několika mezinárodních setkání animátorů. Hlavní body zní: Animátor miluje Krista, má rád mladé, měl by mít sobě misionářský neklid (zajímá se o každého našeho člena), je ve společnosti mladých lidí, nepostupuje pouze ve jménu své vlastní osoby, nikdy se neunaví službou a obětí, věnuje mladým volný čas, zná všechny členy skupiny celým jménem, je zdrojem

⁶⁷ Srov. BELZ, H. – SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. 2001.

radosti, nestydí se, zdokonaluje se, a je aktivně přítomen.⁶⁸ Úloha animátora je těžká, ale pokud spojí své síly s Bohem, půjde cestou svatosti.

3.7 Vývoj společenství

Ke vzniku společenství dává často popud kněz, animátor, nebo nějaká významnější událost v životě mladých lidí z farnosti. Tím začíná první etapa. Společenství se dále posiluje, mladí nachází společné zájmy a vytváří si určité zvyklosti.⁶⁹

Ze zkušeností při tvorbě společenství vyvstalo „desatero ideálního společenství“ kde jsou představeny zásady. Které by se měli dodržovat při budování.

- *„Velikost*
- *Cíl*
- *Boží vedení*
- *Základní pilíře*
- *Animátor*
- *Délka a pravidelnost programu*
- *Otevřenost – uzavřenost*
- *Služba*
- *Jednota s církví*
- *Rozdělení resp. zánik společenství“*⁷⁰

Velikost volíme tak, abychom mohli navzájem vytvořit osobní vztahy, aby byl prostor pro každého, kdo se chce aktivně zapojit. Musíme vědět, co je naším cílem, jakou máme vizi a společně k ní kráčet. Společenství musí být otevřené Božímu vedení a působení a mít jasný základ v Kristu. Máme ho poznávat skrze Písmo svaté,

⁶⁸ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem.* 2004. s. 328.

⁶⁹ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem.* 2004.

⁷⁰ HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti.* s. 47.

studium a modlitbu. Společenství potřebuje animátora, který je důležitým prvkem každého společenství. Společenství má mít jasně ohraničený čas, který má být plně využitý a má se konat pravidelně. Mělo by být uzavřené dovnitř, ale otevřené vůči okolí, ve společenství vznikají nové vztahy, které je potřeba posilovat a pracovat na nich, členové by si měli projevovat vzájemnou důvěru a proto je důležité mít určitou uzavřenost před ostatními, kteří do něj nepatří. Má však být otevřeno pro pomoc a službu ostatním lidem v jednotě s celou církví.

Důležité je také umět ukončit společenství, když už nepřináší to pravé ovoce. Vztahy zůstávají, společné setkávání však již není přínosem pro jednotlivé členy či farnost a proto je lepší společenství rozdělit, nebo rozpustit.⁷¹

Společenství však není primárně o lidech, je to Božsko- lidská realita kde hlavním motivem setkání je sám Ježíš Kristus a sjednocení s ním i s ostatními lidmi. Rodí se z Božího slova, které je živé a které by měl každý účastník žít ve svém životě. Středem by měla být eucharistie a společné slavení mše svaté. Teprve potom můžeme společně kráčet ke Kristu a žít v jeho Božské lásce.⁷² K tomu nám také pomůže jeho matka Panna Maria. Je důležité, abychom se ve společenství naučili i vzájemně se sdílet a otevírat srdce k opravdovému vnitřnímu setkání, a abychom se naučili naslouchat.

Při vytváření společenství jsou také určitá úskalí a to jak vnitřní, především pokušení nelásky, strach z námahy, přehnaný aktivismus, tak také vnější úskalí a tím je materialistická a povrchní civilizace ve vyspělých zemích kde ztrácíme vnitřní svobodu, a naši lidskost.

Je důležité, ale také velmi obtížné podporovat vznik a rozvoj společenství. Dobrý, nadšený animátor a kněz, který společenství přijímá, jsou v tomto ohledu velkou výhodou. Dalšími motivačními návrhy mohou být např. modlitba za dar společenství,

⁷¹ srov. HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti.*

⁷² Srov. PILÍK, K. *Svědkové naděje.* 2003.

umění nadchnout pro společenství druhé, využít příležitostí, které jsou nabízeny (setkání mládeže, ať už děkanátní, republiková, nebo celosvětová), prožití společného zážitku (výlet do hor, jet na vodu), nechat mladé ať se projeví tím, co je baví (tanec, hudba), využít jejich schopností a darů.⁷³

3.8 Průběh společenství

Konkrétní struktura společenství se odvíjí od věku, sociálního postavení, stavu, profesního zaměření, nebo orientace členů k nějakému konkrétnímu církevnímu hnutí, či duchovnímu proudu. Společenství může být mládežnické, modlitební, zaměřené na prosebnou modlitbu, evangelizační buňka, nebo etapové modlitební setkání.

V této práci se zaměříme na mládežnické společenství. Struktura setkávání je následující: zahajovací modlitba, poté následuje duchovní část, která přechází ve vzdělávací chvílku, na ni navazuje čas vzájemného poznávání a budování společenství a na závěr je opět modlitba.⁷⁴

Části společenství tedy můžeme shrnout do částí společenského, duchovního a vzdělávacího charakteru. Toto rozdělení by v žádném společenství nemělo chybět. Nemůžeme se zaměřit pouze na jednu část, protože pro růst jednotlivých členů, jejich formaci a společné prožívání určitého času jsou důležité všechny části.

Pravé společenství také vyžaduje různé druhy střetávání se a sdílení života. Je důležité vždy vytvořit plán a program jednotlivých setkání. Při setkávání by se mělo dbát na běžný přátelský život, protože bez osobních vztahů, které prožívají členové společenství ve svém životě, by se nedalo hovořit o opravdovém přátelství a vzájemné lásce. Toto můžeme podpořit vzájemným setkáváním se, ale také sms zprávami, telefonáty, dopisy, nebo konkrétní pomocí druhému (např. na zahradě,

⁷³ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem.* 2004.

⁷⁴ Srov. HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti.*

práce v domě, při chystání svatby...) Podle intenzity prožívané lásky mimo setkávání se poznává hloubka společenství.

Dalším programem by měla být samotná pravidelná setkání, která mají mít spád a určitý program. Je důležité stanovit si přesný čas začátku i konce a místo setkávání. Pokud se nebude dařit dodržovat čas a pravidelnost časem tento přístup povede k zániku společenství.

K životu společenství patří také občasné akce, které mladí prožívají společně a může to být služba pro farnost, pro druhé, různé aktivity na duchovní povzbuzení (duchovní obnovy, vigilie), dále by zde měl být prostor pro zábavu (plesy, výlety, slavení narozenin), a také je důležitá sounáležitost s místní církví (poutě, diecézní setkání, světová setkání mládeže).

Každé společenství mládeže by také mělo procházet systematickou formací ducha i rozumu. Mladí by měli ve společenství prožívat a nacházet motivační impulzy pro svůj život, proto je dobré na začátku roku vytvořit program formace a katecheze, které by měly obsahovat témata jako: písmo svaté, různé druhy modliteb, svátosti, osoba Krista a svatých, osobní povolání, svoboda, výchova, umění komunikovat, lidská sexualita, evangelizace, křesťan a okolní svět, Boží láska. Animátoři by se také měli ptát, co mladé zajímá, jaké mají otázky, co touží poznat, pochopit. Mladí by se měli zapojovat do témat, klást otázky a diskutovat.

Je velmi důležité spolupracovat také s knězem ve farnosti a nabízet mladým i další možnosti prožívání své víry například v diecézních centrech mládeže, církevních hnutích, či řeholích. Mladí dnes nejsou uzavřeni jen ve své farnosti, ale potřebují rozlet a proto je důležité nabízet jim místa, která jsou kvalitní a nabídnou mu to, co jim jedno společenství a jedna farnost dát nemůže.

3.9 Plánování témat a motivace

Jak už jsme se dověděli v předchozí kapitole, je důležité systematicky naplánovat katecheze a témata, nad kterými se budeme zamýšlet a které budeme hlouběji poznávat.

K lepšímu pochopení chodu společenství nemalou měrou přispívá i využití manažerských postupů. Když se s nimi seznámíme, vyvarujeme se zklamání a přetíženosti a využijeme plněji čas a prostředky, které máme k dispozici. Přispěje to také ke zkvalitnění nabízeného a nepromarníme společný čas.

V křesťanském společenství je však též nesmírně důležité naslouchat Duchu Svatému a být připraven plán změnit, pokud On ukáže. Při tvorbě plánu se jím máme nechat vést, modlit se a naslouchat Božímu slovu a církvi. Náš krátkodobý plán by měl vycházet z dlouhodobého pastoračního plánu místní církve a z místní situace. Podle toho bychom taky měli vybírat aktivity, které jdou v našem prostředí uskutečnit. Měli bychom znát pastorační plán diecéze a děkanátu a také se zamyslet, jak na to s našimi možnostmi lze reagovat.

Můžeme to dělat dle schématu:

- Co bych mohl udělat (příležitosti, kterých je vždy nepřeberné množství)
- Co mohu dělat (jaké mám schopnosti)
- Co chci dělat (co bych rád dělal)
- Co mám dělat (mám za to zodpovědnost, je to mým úkolem)

Když se zamyslíme nad tímto schématem, můžeme si definovat cíle, určit způsob realizace a zjistit, jaké máme zdroje (jak lidské, tak materiální).

Nesmíme opomenout ani zpětnou vazbu účastníků, musíme si pojmenovat nedostatky a vytyčit změny. Pak se teprve můžeme pustit do plánování dalšího programu.

Ne vždy vyjde vše úplně podle představ animátora, ale díky jasnému plánu si může být jistý, že dosáhl maxima, které byl pro společenství schopný udělat.⁷⁵

Motivace je základní prvek jakékoli činnosti. Je to souhrn všech intrapsychických dynamických sil, které aktivizují a organizují chování a prožívání. Má za cíl změnit situaci, která již nastala, anebo dosáhnout něčeho pozitivního.⁷⁶

Motivace jsou všechny vnitřní síly a pohnutky, které nás vedou k tomu, abychom koncentrovali své úsilí a díky tomu vykonali, nebo dosáhli něčeho, co je pro nás pozitivní.

Zdrojem motivací jsou také potřeby člověka, kterým se věnoval Abraham Maslow, jež vytvořil hierarchii potřeb, kde definuje 5 úrovní lidských potřeb. Řadí je od nejnižších (fyziologické) k nejvyšším (sebeaktualizace). Mezi základní potřebu zařadil také potřebu lásky a sounáležitosti, kterou ve společenství můžeme naplňovat.⁷⁷

⁷⁵ Srov. BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem.* 2004.

⁷⁶ Srov. PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie.* 2004. s. 319.

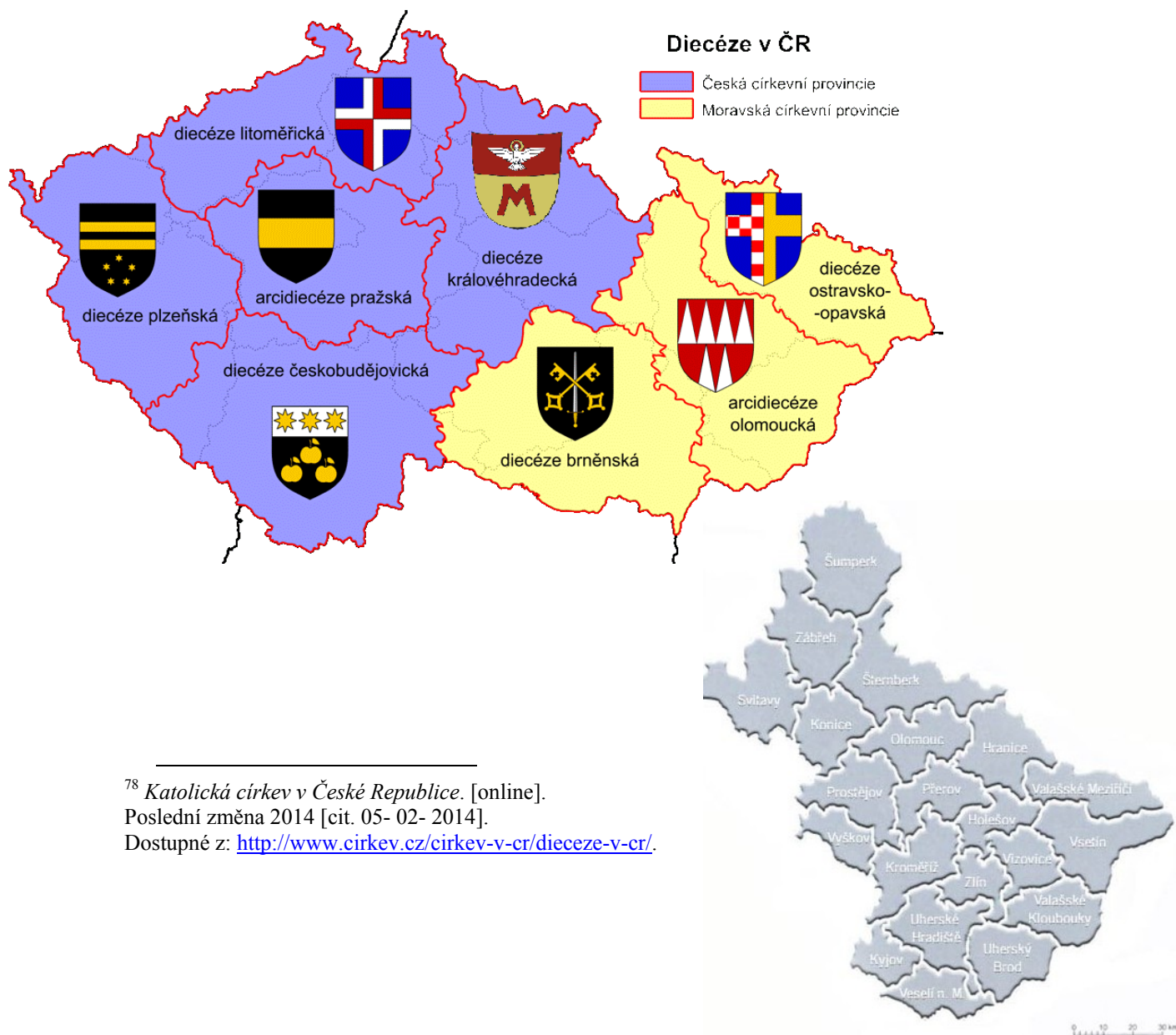
⁷⁷ Srov. PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie.* 2004. s. 319.

4. Praktická část

V této kapitole jsem se zaměřila na vytvoření programu společenství. Detailní program jsem vytvořila na dobu od září, do prosince. A na další měsíce jsem stručně navrhla témata, která by se měla probírat. Ta se probírají v souvislosti s liturgickým rokem, tak aby mladí více prožívali a chápali to, co se slaví, kdy, proč a jak. Kapitola obsahuje také charakteristiku žadatele, a charakteristiku projektu s jeho cíli a vizemi.

4.1 Stručná charakteristika žadatele

Farnosti Luhačovice a Pozlovice jsou v Olomoucké arcidiecézi. Je to jedna z osmi diecézí nacházející se v České republice.⁷⁸

⁷⁸ *Katolická církev v České Republice*. [online].
Poslední změna 2014 [cit. 05- 02- 2014].
Dostupné z: <http://www.cirkev.cz/cirkev-v-cr/dieceze-v-cr/>.

Olomoucká diecéze se dělí na 21 děkanátů. A farnost Luhačovice bezprostředně sousedí s uherskobrodským děkanátem a Pozlovice zase se zlínským.⁷⁹

Samotný městys Pozlovice se rozkládá na jižní straně Vizovické vrchoviny na hranicích CHKO (chráněné krajinné oblasti) Bílé Karpaty. Díky svému umístění patří do oblasti s nejlepším životním prostředím v České republice. Okolí obce s kopci a lesy jí dávají podhorský charakter. Středem protéká Pozlovický potok. Obec je chráněna horami Komonec, Brdo a Větrník, které mají asi 600 m. n. v.

První písemná zmínka o obci je z roku 1412, kdy patřila Elišce ze Šternberka, která vlastnila hrad Starý Světlov. Dominantou obce je kostel sv. Martina, kolem něž je hřbitov, kde jsou uloženi i příslušníci rodu Sereniů.

Od roku 2001 jsou Pozlovice zařazeny do seznamu lázeňských míst České republiky.

V katastru obce se nachází i přehrada, která tvoří hranice Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a také reguluje vodní stav. Slouží ke sportovním a rekreačním účelům i k rybolovu.⁸⁰

V okolí Luhačovic jsou doloženy stopy slovanského osídlení již v 7. a 8. století. Nejstarší historická zmínka je z roku 1140 a první písemná zmínka z roku 1412. Zdrojem obživy vždy bylo dobytkářství a ovocnářství, o čemž svědčí i znak města-košatý strom s jablky s krojidlem a radlicí. Luhačovské Zálesí leží na hranicích regionů Valašska, Slovácka a Hané a je typickou přechodovou oblastí, v které se snoubí prvky kultury horského typu s vlivy nížin Slovácka a Hané. Tím vzniká lidová kultura s osobitými rysy, které luhačovické Zálesí odlišují od jiných etnografických oblastí.

⁷⁹ *Arcidiecéze Olomoucká*. [online]. Poslední změna listopad 2011. [cit. 01- 02- 2014]. Dostupné z: <http://www.ado.cz/obsah/dekanat-valasske-klobouky>.

⁸⁰ *Pozlovice*. [online]. Poslední změna 04. 02. 2014. [cit. 03- 02- 2014]. Dostupné z: <http://www.pozlovice.cz/obec.php>.

Roku 1629 prodal Maxmilián s Lichtenštejna Luhačovice Gabrielovi Serenyimu, kterému zůstali až do roku 1945. Tento rod sehrál ve městě mimořádnou úlohu. Hrabě Ondřej Serenyi dal upravit pramen, který na úpatí Malé Kamenné pronikal na povrch, a tím započal podnikání s léčivými vodami. Hojivá moc luhačovických vod se roznesla po okolí a v Luhačovicích se začali objevovat první hosté. A tak majitelé panství dali postavit několik domů pro hosty a také kapličku Svaté Alžběty, jejíž zvon ohlašoval začátek a konec léčebného dne. V roce 1902 se lázně staly akciovou společností a byla vybudována železniční trať, po které přijížděli hosté z celé republiky.

Luhačovickou architekturu velmi ovlivnil Dušan Jurkovič, který zde realizoval několik domů.

Luhačovice byly povýšeny na město 3. července 1936. Během války ale kulturní i společenský život velmi upadal. Všichni Židé, z nichž se většina nevrátila, byli transporty převezeni do Terezína. Vily a hotely byly využívány pro ubytování německé mládeže. Osvobození proběhlo 2. května 1945.

Poté nastal v Luhačovicích čilý lázeňský ruch a pokračuje do dnešní doby. V roce 1997 byl vysvěcen nový kostel Svaté Rodiny, který slouží jak místním, tak i lázeňským hostům.⁸¹

O kostely a farnosti se starají 2 kněží a každá farnost má svou pastorační a ekonomickou radu, které se pravidelně scházejí. Pastorační rada se schází jednou za rok a jsou zde projednávány akce, které se během následujícího roku plánují. Projednává se zde také život farnosti, hledají se možnosti spolupráce s městem a firmami. Společně se snaží nacházet možné formy pastorace a evangelizace.

Ekonomická rada se schází dvakrát do roka a řeší se zde hlavně rozpočet farností, investice, opravy a budování.

⁸¹ Srov. JANČÁR, A. *Luhačovice: průvodce městem, lázněmi a blízkým okolím*. 2009.

Farnosti nežijí jen svým životem, ale snaží se taky aktivně zapojovat do dění jak v Pozlovicích, tak v Luhačovicích. S místní samosprávou jednají o společných akcích, které farnost spolupořádá. Farnosti také spolupracují se školami v obcích a s místními spolky.

Každoročně se farnost spolupodílí na oslavách Otevírání pramenů, které zahajují lázeňskou sezónu, a na svatováclavském jarmarku. V kostele se pořádají koncerty pro školy, výstavy pro širokou veřejnost, kostely jsou také zapojeny do projektu Otevřené brány, který pořádá Zlínský kraj a Olomoucká arcidiecéze. Každý rok také probíhá již tradiční akce Živý Betlém, na němž účinkující, z řad farníků, sehrávají scénku o narození Krista pro širokou veřejnost. V Pozlovicích, na svátek svatého Martina, farnost pořádá scénku ze života svatého Martina, aby všem přiblížili, kdo je patronem jejich obce. V Pozlovicích také v minulém roce proběhla akce Noc kostelů, kdy byl otevřen kostel, a farníci připravili program na celý večer.

Farnost úzce spolupracuje s charitou Svaté Rodiny v Luhačovicích a spolupořádá akce různého druhu pro všechny věkové kategorie. Každoročně se také v kostele koná koncert pro charitu.

4.1.1 Ekonomická situace farností

Hlavním zdrojem příjmů farnosti jsou sbírky, dary věřících a dotace. Luhačovická farnost má také příjmy z pronájmu prostor. Co se výdajů týče, velká část se spotřebuje na běžný provoz (tj. spotřeba elektřiny, plynu, nákup bohoslužebných, kancelářských a katechetických potřeb, pojištění, běžné opravy). Část peněz se také odvádí na Olomoucké arcibiskupství tzv. „desátky“, tyto peníze se využívají ke společným aktivitám celé arcidiecéze. Ve farnostech se také pořádají mimořádné sbírky na události, které souvisejí s přírodními katastrofami.

Celkové příjmy farnosti v roce 2013 byly 1 334 806 Kč

Celkové výdaje farnosti v roce 2013 byly 1 196 858 Kč

4.1.2 Zkušenosti s podáváním projektů

Obě dvě farnosti mají s podáváním projektů velmi dobré zkušenosti. Peníze z projektů většinou směřují na opravy budov a prostranství kolem kostelů, far, a kaplí. Velkou investiční akcí v minulých letech byla obnova kaple u Augustiniánského domu, na kterou farnost získala dotace z nadace „Děti- kultura- sport“ a od Zlínského kraje. Dále se v posledních 4 letech opravuje fara v Pozlovicích, to si vyžaduje nemalé finanční náklady, které se získávají z dotací Ministerstva kultury, MAS Luhačovské Zálesí (místní akční skupina Luhačovického Zálesí) a ze Zlínského kraje. Pro mládež se v posledních letech pořizovali klávesy a projekční zařízení, a vše bylo spolu uhrazeno nadací Děti- kultura- sport.

4.2 Projekt

4.2.1 Předmět projektu

Předmětem projektu je vytvořit společenství mladých lidí ve věku od 12 do 16 let, kteří by se pravidelně scházeli. Jsou to mladí z farností Luhačovice a Pozlovice.

4.2.2 Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je vytvořit program pro společenství tak, aby se jeho členové rozvíjeli jak duševně, tak i duchovně a zapojovali se do života farnosti. Dalším cílem je, aby jejich generace měla určitou stabilitu a mladí se měli kam vracet. Důležité je také využít potenciálu mladých, kteří jsou plní elánu, plánů a vizí. Podporovat je, ale také usměrňovat a směřovat k pochopení osobního povolání.

Cílem je také rozvoj klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence k učení rozvíjejí především při vzdělávacích aktivitách ve společenství, zde také tříbí to, co se dozvěděli ve škole a mohou si na mnoho věcí vytvořit vlastní názor, který mají možnost zkonzultovat s animátorem, nebo s knězem.

Komunikativní klíčové kompetence rozvíjí hlavně při diskuzích na různá témata, ale také při chvílích společné zábavy.

Ke kompetenci sociální a personální vyzívá sám název *společenství*, ve kterém se mladí setkávají. Nejsou zde sami za sebe, ale za skupinu lidí, s kterými svůj čas tráví. Musí se společně domlouvat, jsou ve vzájemné interakci a musí spolupracovat.

Kompetence pracovní rozvíjí při společném tvoření, při brigádách a při pomoci farnosti.

4.2.3 Měřitelné ukazatele

Jestli je společenství na dobré cestě ukáží sami mladí tím, že se budou setkávat rádi a že jim to bude něco přinášet. Animátor může po několika setkáních chtít zpětnou vazbu od účastníků třeba formou dotazníků, nebo osobního rozhovoru. Nejlepším ukazatelem jsou ovšem sami mladí, kteří svůj názor dají najevo.

4.2.4 Potřebnost projektu

Ve farnostech se setkávají mladší děti ve věku do 12 let, a starší od 18 let. Je důležité, aby se mladí od 12 let měli kam vracet, měli svou skupinu vrstevníků, s kterými prožívají toto období svého života. V tomto věku se také může dětská víra přeměnit v něco osobního a k tomu právě společenství může napomoci. Mladí mají spoustu otázek, na které mohou společně s animátorem, nebo knězem hledat odpověď.

Vytvoření společenství v tomto věku je také prací pro všechny farnosti děkanátu, protože jak jsem již uvedla, tato skupina mladých se neschází v žádné farnosti v děkanátu a úkolem každého animátora z valašsko-klobouckého děkanátu je společenství vytvořit.

4.3 Podrobný popis projektu

4.3.1 Charakteristika současného stavu

Ve farnostech je skupina asi 15 mladých lidí, kteří o společenství mají zájem a rádi by se zapojili do života farnosti. Mladí se také vzájemně znají, protože spolu vyrůstají ve stejné farnosti a chodí spolu do školy. Dříve také společně navštěvovali kroužek pro mladší děti, takže i přes to, že jsou ve věku, kdy by z psychologického hlediska bylo lepší mít homogenní skupiny, budou do společenství chodit chlapci i dívky společně. Animátor má o společenství zájem a rád pomůže s jeho vytvořením. Má také kontakty na mladé a zná se s nimi, proto nebude tak složité mladé oslovit a začít spolupráci. Pro společenství jsou také vhodné prostory na faře v Pozlovicích.

4.3.2 Charakteristika plánovaného stavu

V plánu je vytvoření společenství, které by se scházelo pravidelně alespoň 1 krát za 14 dní. Společně by se také účastnili života ve farnosti, pomáhali při brigádách a zapojovali se do dění v obcích. Nejdůležitější je však osobní rozvoj každého jedince. Aby ve společenství nacházeli sebeuspokojení a otevřenost druhých, aby to bylo místo, které mají rádi a aby byli jeden celek a každý zde zaujal své osobité místo.

4.3.3 Návaznost projektu na další aktivity

Projekt samozřejmě nekončí posledním setkáním, ale pokračuje dále. Po prázdninách navazuje na to, co mladí společně vytvořili. Mladí se mohou aktivně zapojovat do dění jak ve farnosti, tak také v děkanátu, mohou absolvovat animátorský kurz a stát se animátory za farnost. Sami mladí mohou vytvářet různé akce pro ostatní a tak rozvíjet sami sebe a celé společenství, které službou roste. Společenství se také po nějakém čase může rozdělit a přijmout více členů do dalších společenství, které jeho členové vytvoří. Pokud mladí budou mít dobrý základ ve společenství a vytvoří zde zdravé vztahy, mohou z něj čerpat spoustu milostí do svého života i po letech.

4.3.4 Etické aspekty projektu

V souladu se zákonem č. 121/2000 Sb. budeme vycházet z daných norem, jež se vztahují k autorským právům. Hlavně co se týká zvukových a televizních záznamů,

kteřé využijeme pŕedevším pŕo motivaci. U ukázek z filmů se jedná podle §16 o *půjčování* k osobní potřebě a ne ke zpŕístupnění díla veřejnosti za účelem zisku.

Knihy, jež budeme používat, jsou v osobním vlastnictví animátora, členů společenství, nebo farností Luhačovice a Pozlovice (zpěvníky Hosana I, II, III, zpěvník Hlahol a Bible).⁸²

4.4 Technické řešení projektu

4.4.1 Organizační zajištění projektu

Společenství se bude scházet pravidelně jednou za 14 dní v sobotu v podvečer. Vždy po mši svaté, která je v pozlovském kostele v letním období v 6 hodin a v zimním v 5 hodin. Setkání budou probíhat v Pozlovicích na faře, kde jsou 2 místnosti. Z toho je jedna malá kuchyň s vybavením, kterou je možno využít k přípravě čaje, nebo občerstvení. A druhá místnost je vybavena jako klubovna, jsou zde stoly s židlemi, nábytek a koberec. V klubovně jsou zpěvníky, kytara a klávesy, máme zde svou vlastní skřín, ve které máme papíry, propisky, lepidla a různé věci, které ve společenství budeme využívat. Na faře je také sociální zařízení.

Je zde také možnost využití farní zahrady, a kostela, který je vzdálen asi 50 metrů od fary. V blízkosti fary je louka-vzdálená asi 100m, a také les, který je asi 1 km od fary.

4.4.2 Personální zajištění projektu

Hlavním vedoucím společenství bude animátor, který připravuje program, zajišťuje potřebný materiál a pomůcky. Animátor má také na starosti zvaní hostů a pomocníků.

⁸² Srov. Zákon č. 121/ 2000 Sb. *O právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)* ze dne 07. dubna 2000.

Animátor bude s účastníky společenství v kontaktu skrze e- mailovou poštu. Také bude mít k dispozici jejich telefonní čísla, pokud by nastaly neočekávané změny (pozdní příchod...).

4.4.3 Harmonogram společenství

Společenství bude trvat vždy 1,5 hod. a to následovně: po příchodu všech členů se krátce pomodlíme, pak bude vzdělávací část, kterou si připraví animátor, poté bude následovat hra, malé občerstvení a čas na společné sdílení a plánování. Na konci bude delší modlitba, do které se mají možnost zapojit všichni svou aktivní účastí. Vzhledem k tomu, že budeme využívat prostory fary, nabídneme panu faráři i naši pomoc při jejím úklidu. Animátor se také domluví s panem farářem na brigádách, na které mladí budou chodit (hrabání listí na zahradě, úklid kostela, zdobení vánočních stromků, pořádání akcí pro mladší děti, návštěva domova důchodců)

Na začátku vyzveme všechny, aby do společenství nosily i své hudební nástroje a mohli se tak zapojovat svým umem k obohacování společenství při modlitbě, nebo při společném zpívání. Na začátku společenství animátor rozdá účastníkům informace o setkávání a dotazník. *Příloha č. 1.*

Každý člen společenství bude mít svou vlastní obálku, do které mu mohou ostatní vkládat dopisy.

Animátor bude mít seznam všech členů s daty jejich narození a svátků, aby to mohl vždycky připomenout a také předat pozornost za společenství. Mladí si ve společenství vždy domluví služby na modlitbu a na občerstvení. Je to pro ně druh zapojení a možnost společenství spoluvytvářet a podílet se na jeho chodu.

4.4.4 Průběh projektu

- 1. Setkání SPOLEČENSTVÍ

Modlitba: Mt18:18-20. „*Amen amen pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. Opět vám pravím, shodnou- li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam, já jsem uprostřed nich.*“

Ježíš nám slibuje, že bude s námi, tak ho prosme o to, abychom ho ve společenství dokázali přijímat a být také my s ním.

Navzájem se všichni krátce představíme. Mladí i animátor se znají, ale někteří jen od vidění, tak je potřeba připomenout jména, a mohou dodat co mají rádi, kam chodí do školy...

Hra: Ke každému písmenu abecedy musí mladí napsat alespoň jednu dobrou vlastnost a pak z písmen poskládat své jméno a tím se pak představí. Hra má za cíl naučit se myslet pozitivně, umět najít pozitivní věci na lidech okolo a rozvíjet osobní vlastnosti. *Příloha č. 2.*

Vzdělávací část: tématem setkání je společenství a proto se budeme bavit o tom, jak by takové společenství mělo vypadat, co mladým dává, jakou má funkci. Jak se ve společenství mohou mladí zapojovat a tím utvářet širší společnost. Představíme funkci animátora. Společenství je pro mladého duchovní rodina, bez ní je těžké svou víru žít. Pomáhá mladým se duchovně i lidsky rozvíjet.

Měli bychom mladým představit základní kameny společenství- postavit ho na modlitbě, Kristu, přijetí svátostí a slavení eucharistie.

Každý člen společenství má velkou zodpovědnost za to, jaké plody do společenství přinese.

Společenství má tři důležité momenty: modlitbu; práci a vzájemné sdílení se, prožívání společných chvil; a vzdělávání se. U tohoto se můžeme zastavit a společně diskutovat, jak by si to mladí představovali, co by chtěli přinést jako svůj dar. Jak bychom toto mohli naplňovat. Také mohou navrhnout témata, která je zajímají a o kterých by se chtěli dovědět víc, nad jakými tématy přemýšlejí a jaké odpovědi na jejich otázky má církev.⁸³

Hra: Animátor si předem připraví velký obrázek, který rozstříhá na malé kousíčky a každému dá část. Mladí musí každý zvlášť poskládat obrázek, ale něco jim tam neseď- není celý a tak až když jim animátor dovolí spolupracovat, obraz dostane jasný vzhled- stejně jako kdybychom žili každý zvlášť a odděleně- nikdy bychom nevytvořili něco tak pěkného, jako můžeme vytvořit společně. *Příloha č. 3.*

Občerstvení

Tvoření: každý dostane svou vlastní obálku, kterou si ozdobí tak, aby to o něm něco vypovídalo. Napiše na ni taky své jméno. Tyto obálky budou k dispozici a každý do nich ostatním může napsat vzkaz.⁸⁴

Hra: „co bych kdybych“ hra na bližší seznámení mladých a na bližší poznání jejich hodnotového žebříčku.⁸⁵ *Příloha č. 4.*

Modlitba: na závěr se pomodlíme desátek růžence: „ Který ducha svatého seslal“.

⁸³ Viz. Kapitola *Společenství mládeže*.

⁸⁴ Soukromí archiv her.

⁸⁵ Srov. *Alfa pro mládež. Příručka vedoucího*. 2012.

- 2. Setkání PÍSMO SVATÉ

V místnosti můžeme mít výzdobu např: svitky papíru, hliněné nádoby, kameny, chleba a samozřejmě Bibli.

Modlitba: J1:1-5. „ *Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.*“ Pane, chválíme tě za milost, kterou jsi nám dal v tom, že můžeme číst a vnímat tvé slovo skrze Písmo svaté.

Písnička: Otevřme písmo a poslouchejme⁸⁶

Vzdělávací část: na začátku si uděláme s mladými brainstorming. Základní otázka bude, jaké znají knihy Bible. A také jejich třídění.

Teorie: Bible je posvátná kniha, kterou Bůh vstupuje do dějin. Dříve než byla kniha, byl život. Bible je tedy do slov uzavřená zkušenost života s Bohem. Je napsána pod vlivem Ducha svatého, a Bůh v ní působí na rozum a vůli.

Historická období: prehistorie (1850- 1000 př. n. l.- Abrahám, Izák, Jákob), vysvobození z Egypta (1600- 1200 př. n. l. – Mojžíš), doba soudců (1200- 1030 př. n. l. – Gedeon, Samson), Doba království (1000- 500 př. n. l.- Saul, David, Šalamoun), Babylonské zajetí (586- 538 př. n. l. – Ezechiel), Perská nadvláda (538- 333 př. n. l.), Řecká nadvláda (332př. n. l.- 63n. l. – Makabejci), Římská nadvláda (63-70 n. l. – do zničení Jeruzaléma)

Starý zákon: nejprve se tradoval ústním podáním a pak byl teprve zapsán. Obsahuje Pentateuch (Tóra, Zákon), historické, mudroslovné a prorocké knihy. Má celkem 46 knih.

Nový zákon: většina knih je napsána po roce 50. Obsahuje evangelia, skutky apoštolů, dopisy, a knihu Zjevení sv. Jana. Má celkem 27 knih.

⁸⁶ Srov. Kolektiv autorů. *Zpěvník křesťanských písní Hosana*. 2007.

Celá Bible je napsána zcela rozdílným jazykem, než jaký známe my. Zahrnuje v sobě odlišnou kulturu, odlišné myšlení. Svým obsahem je však neustále aktuální a promlouvá k věřícím každé doby. Biblickým autorům šlo o to, aby svědčili o podivuhodném působení Boha uprostřed světa. V Bibli není až tak důležité jak člověk vznikl, ale co člověk je a proč ho Bůh stvořil.⁸⁷

Občerstvení

Hra: najít lístečky po místnosti, a poskládat je do knihovny Bible. *Příloha č. 5.*

Hra: Biblický AZ kvíz. *Příloha č. 6.*

Modlitba: v modlitbě přečteme evangelium následující neděle. A každému tento text rozdáme. Chvilí necháme mladé, ať se nad ním zamyslí a potom je vyzveme, aby řekli jedno slovo, které je z toho textu zaujalo. Pak jim rozdáme papírky a vyzveme je, aby na ně napsali proč je slovo zaujalo, a co si s tím slovem spojili. Ty papírky pak smotají, dostanou nafukovací balónek, dají papírek do něj, zaváží a všichni společně balónky „rozpíknem“ po místnosti. Pak si každý vezme jeden balónek a odnese si ho domů. Slovo si může přečíst a přemýšlet nad ním.

- 3. Setkání MODLITBA

Modlitba: na předchozím společenství se domluvíme, kdo si ji připraví.

Písnička: Otče náš⁸⁸

Vzdělávací část: modlitba je naše stálé připojení do nebe, modlit se můžeme kdykoli a kdekoli. V nejširším slova smyslu je modlitba každé dobré dílo a v užším slova smyslu je to čas, kdy máme v úmyslu vejít k Bohu a být s ním. Modlíme se k Bohu otci, který je svatý a mocný, skrze jeho Syna, který je s ním v neustálém

⁸⁷ Srov. FIŠAR, I. – OBR, K. a kol. *Kurz animátor. Studijní materiál pro účastníky kurzu.* 2011.

⁸⁸ Srov. Kolektiv autorů. *Zpěvník křesťanských písní Hosana.* 2007.

spojení a modlíme se svatým Duchem, který nám při modlitbě pomáhá. V modlitbě se člověk Bohu svěřuje a ptá se ho, jaký s ním má plán. V modlitbě nejde o to, abych Boha zahltil svými plány a požadavky. On vždycky neodpovídá na naše požadavky tak, jak bychom si to představovali, protože ví, co bude následovat a jak i z našeho pohledu špatné věci se dají změnit v dobro.

Modlitba je forma rozhovoru, je důležité, abychom dokázali naslouchat, chvíli se ztišit a nechat promlouvat Boha k nám.

Základní druhy modlitby jsou: ústní (v níž používáme slova a připojujeme se tak k hlasu celé církve, nebezpečí nastává, když jen mechanicky odříkáváme to, co máme naučené), mentální, vnitřní (zapojujeme do modlitby myšlení, tuto modlitbu můžeme použít kdekoli a kdykoli), mystická (je to určitý vrchol, kdy pochopíme, že Bůh je nepochopitelný lidským rozumem, ale dokážeme ho poznávat jen skrze lásku).

Dále je modlitba rozdělena podle účelu na prosebnou, děkovnou, smírčí a modlitbu chval.

Můžeme se modlit ve společenství (mše svatá, naše společenství, breviář) a pak soukromě, ve skrytosti.

Můžeme se modlit také skrze svaté, skrze Pannu Marii, můžeme prosit naše anděly strážné, ale vždy je to prostředek spojení s Bohem. I skrze uctívání různých věcí (sošky, kříž, obrazy, ostatky svatých) se modlíme k samotnému Bohu, pouze nám ty věci mohou dopomoci k větší úctě a usebrání.⁸⁹

Hra: čím jsme si s někým blíže, tím ho také dokážeme více poznat skrze jeho gesta, nebo hlas. Modlitbou se také přibližujeme k Bohu, a čím víc budeme Bohu blíží, tím více budeme poznávat jeho skutky vykonané na nás. *Příloha č. 7.*

Občerstvení

⁸⁹ Srov. *Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé*. 2011.

Svědectví: přečteme příběh o svaté Monice a jejím synu Augustinovi. Pak se mladí zamyslí nad tím, jak dlouho čekali, než Bůh vyslyšel jejich prosby. *Příloha č. 8.*

Hra: modlitba nás vede určitým směrem, ale musíme umět vnímat Boží vedení. *Příloha č. 9.*

Modlitba: představíme mladým pravidlo DPP- „dobrý přítel poslouchá“. Také je to zkratka vět:

D= děkuji Ti Pane, za vše co mi dal

P= promiň mi Pane všechny věci, které nebyly ve shodě s tvou svatou vůlí

P= prosím tě Pane za vše, co mám v srdci, co mě trápí.

Pomodlíme se díky, prosby a chvály.

- 4. Setkání OSOBA KRISTA

Modlitba: Lk1; 31 „*Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.*“

Mk1; 9- 12 „*V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. Vtom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ A hned ho Duch vyvedl na poušť.*“

Pane, anděl dal poznat tvé matce Marii, jak se máš jmenovat, pak Jan poznal, že jsi to ty a pokřtil Tě. V tu ránu také Tvůj nebeský otec rozevřel nebesa a zvolal: Toto je můj syn. Kéž bychom Tě také my tak mohli poznávat v každém okamžiku života.

Hra: Dokážeme poznat kdo jsme, a koho představujeme? Jak se nám líbí, když nám někdo změní postavení? *Příloha č. 10.*

Vzdělávací část: nejprve začneme otázkou, co jsou mladí schopní o Kristu říct, jako o osobě, která žila na této zemi. Pak je může animátor vyzvat, aby

tolik informací řekli o nějaké jiné historické osobě. Proč o Ježíši toho ví tolik? Znají etapy jeho života? Znají příběhy, v kterých vystupuje jako „hlavní postava“?

Vrcholem celého Božího zjevení je příchod Krista, ve kterém můžeme nejdokonaleji poznávat, jaký je Bůh. Základním posláním Krista je vykoupit člověka z otroctví hříchu. Můžeme si Krista představit jako emigranta, který přichází do cizí země. Aby tady mohl pokojně žít, učí se jazyk, zvyky a přivyká si na novou kulturu. Ale přece jenom si něco ze své původní země ponechává a přináší do nové země něco nového, svého a tím obohacuje i národ, do kterého přichází. Podobně je to i s Kristem, který, i když Boží syn, snažil se připodobnit všemu, co na zemi viděl, kromě hříchu. Chodil podobně oblečený, narodil se v chudé rodině, vyrůstal u svých rodičů a občas je asi i zlobil, pak se osamostatnil a šel svou cestou.⁹⁰ Stejně si můžeme představit, že šel na svatbu a tam proměnil vodovodní kohoutek v kohoutek vinný. Šel se svými přáteli na piknik, kde nasytit z pěti chlebů a dvou ryb nejméně pět tisíc lidí. Také chodil do nemocnic, kde jeho mocí stávali lidé ze svých lůžek a byli uzdraveni, stejně tak stávali ze svého smrtelného lože. Byl to člověk jako my, ale dělal něco výjimečného. Vše ale konal s větší láskou, s Božskou láskou. My nedokážeme nasytit tolik lidí, ani nikoho uzdravit, ale můžeme se snažit pomoci alespoň jednomu člověku. Dát lidem bez domova svačinu, kterou jsme nesnědli ve škole, jít do nemocnice za sousedkou, modlit se za zemřelé. A tak se stále více připodobňovat Kristu.

Také si všichni můžeme všimnout potřeb lidí, kteří jsou kolem nás. Nepotřebuje třeba paní z farnosti občas nakoupit? Nepotřebuje sestra pohlídat děti? Pomůžete rodičům, aniž by se museli doprošovat? Zkusíme si do příštího

⁹⁰ Srov. BALÍK, J. *Pojď a následuj mě* I. 2001.

setkání najít něco, čím bychom se mohli Kristu připodobnit. A ve službě vytrvat.⁹¹

Občerstvení

Hra: jak by asi Kristus vypadal dnes? Zamysleme se nad tím, kde by se narodil dnes v naší kultuře, kudy by chodil, koho by si povolal za učedníky.
Příloha č. 11.

Modlitba: každý svými vlastními slovy řekne, jaký Kristus byl a co bychom se od něj mohli učit.

Nakonec ještě připomeneme úkol- najít někoho, kdo by mohl potřebovat naši pomoc a pomoci mu.

- 5. Setkání SVATÍ

Modlitba: Lev11;44-45 „*Já jsem Hospodin, váš Bůh. Posvěťte se a buďte svatí, neboť já jsem svatý. Neposkvrňujte sami sebe žádnou havětí plazící se po zemi. Já jsem Hospodin, který jsem vás vyvedl z egyptské země, abych byl vaším Bohem. Proto buďte svatí, neboť já jsem svatý.*“

Kol 3; 12 „*Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblečte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost.*“

Pane, kéž se učíme být svatí a jednou se ve svatosti sejdem u Tebe.

Aktivita: jsme odrazem Krista pro lidi kolem nás? *Příloha č. 12.*

Vzdělávací část: na začátek má animátor připravený obrázek uschlého stromu a na druhém papíře krásný, zelený, velký strom. Ty stromy mohou představovat náš život a animátor vyzve mladé k tomu, aby mu řekli, co strom může tak zničit- stejně jako člověka (pýcha, lakota...) a naopak co ho může

⁹¹ Srov. *Alfa pro mládež. Příručka vedoucího.* 2012.

napojit a dát mu život (láska, pokora...). Jaký strom asi představují svatí a jak dosáhli své svatosti?

Ke společenství svatých patří všichni živí i zemřelí, kteří vložili veškerou svou naději v Krista a kteří k němu byli přivtěleni svátostí křtu. A protože v Ježíši tvoříme jedno tělo, žijeme ve společenství, které zahrnuje nebe, i zemi. Všichni pokřtění jsou povoláni ke svatosti. Je to smyslem našeho života-sjednocení se v lásce s Bohem. Matka Tereza říkala, že být svatý znamená dovolit Bohu, aby v nás žil svůj život. Teprve ve svatosti nalezneme harmonii mezi sebou samým a Bohem.

Církev je svatá, protože v ní působí svatý Bůh a všichni její členové jsou posvěceni křtem. Svatí jsou lidé, kterých se nějakým způsobem dotkl Bůh, zapálil je Duch svatý a oni byli schopni ho přijmout a originálním způsobem toto setkání předávat dál. Mohou nám být vzorem v modlitbě (zde si můžeme připomenout svatou Moniku), a v životě.⁹²

Při křtu každý z nás dostal svého patrona, který mu může být vzorem. Můžeme položit otázku, co známe o svých křestních patronech a pak také co víme o jiných svatých, jestli je některý, který je nám vzorem, jehož životopis někdo četl, nebo viděl nějaký film.

Mladí už se po několika setkání dokáží více otevřít a tak se můžeme bez zábran a strachu bavit a povzbuzovat všechny aby se vyjádřili.

Aktivita: Boží láska se dotýká lidí, kteří žijí kolem nás. I dnešní doba má proto své svaté, kteří žijí v tichosti a mnohdy jsou velmi nenápadní. *Příloha č. 13.*

Občerstvení:

Hra: svatí jsou lidé, stejní jako my. Rádi si hrají, sportují (don Bosco) a dělají různé věci. *Příloha č. 14.*

⁹² Srov. *Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé*. 2011.

Modlitba: zakončíme společenství společnou modlitbou Antoine de Saint-Exupéryho. Při čtení se budou mladí střídat. *Příloha č. 15.*

- 6. setkání OSOBNOST

Modlitba: na začátek se pomodlíme desátek růžence: „ Který byl za nás ukřižován“

Aktivita: musíme si uvědomit, že každý člověk je jiný. Nikde na světě není stejný člověk jako já. *Příloha č. 16.*

Vzdělávací část: začneme otázkou, co znamená pojem sebezpřijetí? Je to uvědomění si sebe sama, jako někoho jedinečného, hodnotného. Přijímám moje tělo (vzhled a zdraví), moji mysl (inteligenci), moje chyby, moje pocity a emoce, a moji osobnost (poznávám co je ve mně). Každý člověk je stvořený k tomu, aby byl šťastný, pokud se nedokážeme přijmout takoví, jací jsme (trápí nás náš vzhled, to že neumíme hrát na nástroj, to že nejsme tak vtipní...) budeme nešťastní a budeme se hnát za něčím, co pro nás není přirozené. Šťěstí vždy začíná uvnitř našeho já a je v dosahu každého člověka.⁹³ Člověk byl stvořen k obrazu Božímu a je tedy vrcholem stvoření. V Bibli je stvoření člověka jasně odděleno od stvoření jiných bytostí.⁹⁴ Člověk je stvořen do jedinečnosti a krásy. Některá zvířata jsou si podobná natolik, že jen odborník dokáže rozeznat jednu mouchu od druhé, ale člověk je jedinečný.

Představíme si také 4 typy osobností

Sangvinik: je to člověk, který má rád společnost, je optimistický, veselý a má rád společenství s ostatními lidmi, často se stává středem pozornosti a

⁹³ Srov. FIŠAR, I. – OBR, K. a kol. *Kurz animátor. Studijní materiál pro účastníky kurzu.* 2011.

⁹⁴ Srov. *Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé.* 2011.

přirozený je pro něj fyzický kontakt s ostatními. Většinou ale nedotáhne žádnou práci do konce, často přehání a je málo vnímavý k okolí.

Cholerik: je velmi dynamický a dosahuje svých cílů, je to přirozený vůdce, bojuje za dobro, je cílevědomý a dokončuje svou práci. Ovšem mnohdy nedokáže přijmout pravdu někoho jiného, nepřijímá kritiku a netoleruje slabost.

Melancholik: má hodně rád samotu, je přemýšlivý a má rád pevný řád, stanovuje si dlouhodobé cíle s trvalým významem, má rád detaily. Často má ale nízké sebevědomí a trpí vnitřní nejistotou, a snadno se uráží.

Flegmatik: je spokojený téměř vždy a všude, má rád přátele, ale je rád i o samotě, přizpůsobuje se a je cílevědomý, přistupuje ke všem věcem s klidem a rozvahou. Zároveň se ale neumí pro nic nadchnout a nerad zkouší nové věci, nedává najevo své city a nerad činí závažná rozhodnutí.

Samozřejmě že každý člověk má kousek z každé osobnosti. Někdo menší, někdo větší a také se to mění časem.⁹⁵

Hra: ve které roli se cítím nejlépe? Kde je mé místo? *Příloha č. 17.*

Občerstvení:

Hra: jak vnímám dobré vlastnosti ostatních a jak své dobré vlastnosti? *Příloha č. 18.*

Hra: jak se vidím já? *Příloha č. 19.*

Aktivita: každý jsme originální a v tom je naše jedinečnost. *Příloha č. 20.*

⁹⁵ Srov. MIKŠÍK, O. *Psychologická charakteristika osobnosti*. 2001.

Modlitba: každý osobně může poděkovat za to, jaký je, jaké vlastnosti má, a také za to, že si jich ostatní všimají a že i my jsme schopni vnímat to, jací lidé okolo nás jsou. Připojit můžeme ještě modlitbu díky za svět. *Příloha č. 21.*

- 7. Setkání OSOBNÍ POVOLÁNÍ

Modlitba: Mk 1; 16- 20“*Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ Ihned opustili síť a šli za ním. O něco dále uviděl Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana; i ti byli na lodi a spravovali síť. Hned je povolal. A zanechali na lodi svého otce Zebedea s pomocníky a šli za ním.“*

Hra: Čím chci být, co mě láká. Jak chci strávit svůj život? *Příloha č. 22.*

Vzdělávací část: bylo by dobré, kdyby animátor na toto setkání pozval kněze, nebo někoho, kdo se na kněžství připravuje, popř. řádovou sestru. Ti by mohli popovídat o jejich povolání, jak je Bůh povolal, jak slouží Bohu teď a jaké měli sny, když byli ve věku, ve kterém jsou teď účastníci společenství.

Animátor pozve i místního kněze. Je dobrá příležitost k tomu, aby kněz viděl, co ve společenství mladí dělají, jaká je náplň společenství a navázal s nimi hlubší kontakty. Pokud se mladí setkají s knězem mimo mši svatou, nebo zpověď, určitě se jim s ním bude lépe komunikovat a poznají ho jako člověka, který má své radosti, starosti a žije obyčejným lidským životem.

Aktivita: ve spolupráci se starší mládeží budou mladí spolupořádat Živý Betlém, který se každoročně koná 26. 12. Je to Vánoční příběh o putování Svaté rodiny, o narození Ježíše Krista a klanění se 3 králů. Ve společenství mladí vytvoří drobné upomínkové předměty na tuto akci. *Příloha č. 23.*

Při aktivitě může být občerstvení. Pokud zbyde ještě čas, tak si mladí nacvičí písničky, s kterými půjdou do domova důchodců. Pokud čas nezbyde, tak si domluví schůzku, na které písničky nacvičí.

- 8. setkání VÁNOCE

Setkání zahájíme v domově důchodců, kde zazpíváme společně koledy a písničky, které si mladí připravili na předchozím setkání.

Pak přejdeme na faru, kde společenství pokračuje jako obvykle. Místnost, kde se scházíme, animátor vánočně vyzdobí a může pustit jemnou hudbu.

Modlitba: můžeme se modlit vlastními slovy, nebo modlitbou. *Příloha č. 24.*

Aktivita: mladí dotvoří výrobky ze samotvrdnoucí hmoty. *Příloha č. 25.*

Občerstvení: mladí si sami připraví pohoštění a pak si předají dárky, které pro sebe mají. Je důležité, aby každý účastník dostal alespoň malý dárek, proto si mladí mohou již na předchozím setkání rozlosovat, komu mají dárek přinést.

Aktivita: na závěr každý dostane kousek papíru, který může jakkoli nazdobit, a má za úkol na něj napsat něco povzbuzujícího. Tyto lístečky pak složí a vloží do košíku. Rozdáme je úplně na závěr společenství. Bude to vzájemné poselství pro naše společenství, s ujištěním, že jsou kolem nás lidi, kteří nás mají rádi, a nejsme jim lhostejní. Lístečky si mohou rozbalit až doma, u vánočního stromečku.

Modlitba: Pane chválíme Tě, že můžeme sloužit dary, které jsi nám dal, a děkujeme Ti, že můžeme také přijímat dary od druhých lidí. Že můžeme pociťovat, že jsme přijatí a že nás má někdo rád. Kéž tyto Vánoce jsou dobou Tvé milosti a kéž vstoupíš do našich srdcí a naplníš je radostí. Amen.

- 9. setkání BOŽÍ LÁSKA

Setkání je po Vánocích a tak se společně s mladými zamyslíme nad tím, proč Ježíš přišel na tuto zem, proč se narodil jako chudý. Také se zamyslíme nad tím, jak velká ta láska je, a jak se projevuje v našich životech.

- 10. setkání PANNA MARIA

S vánoční dobou je také spojeno „ANO“ Panny Marie, která prokázala velkou odvalu a změnila svůj život. I když věděla, že to nebude jednoduché, a že ji mnozí zavrhnou, plnila věrně Boží vůli. Dokážeme to také my?

- 11. setkání KOMUNIKACE

Komunikace je základ každého přátelství, jak mezi lidmi, tak s Bohem. Představíme si různé druhy komunikace. A animátor také upozorní na to, že je důležité naslouchat a ne jen pořád mluvit.

- 12. setkání MÉDIA

Informace z médií jsou všude kolem nás. Jak poznat, která informace je správná, jak se orientovat v dnešním mediálním světě. Umíme si vybírat informace a rozlišovat jejich správnost?

- 13. setkání RODINA

Základní jednotka společnosti je rodina. Je to také náš základ, něco, z čeho vycházíme a kam se můžeme vracet. To, jaké vztahy máme v rodině, ovlivní to, jaké vztahy máme s přáteli a budeme mít v budoucí rodině, kterou vytvoříme my sami.

- 14. setkání MISIE

V březnu je misijní neděle, a proto se zamyslíme nad potřebností misii. Každý z nás je povolán hlásat Boží království tím, že jsme byli pokřtěni. Jak dokážeme evangelizovat doma, ve škole, mezi přáteli?

- 15. setkání KŘÍŽOVÁ CESTA

V postní době se společenství sejde ke společnému putování křížovou cestou. Může to být křížová cesta v přírodě, ve městě, nebo v kostele s celou farností.

- 16. setkání VELIKONOCE

Ve společenství se zamyslíme nad poselstvím Velikonoc, co to pro křesťany znamená, jak velká je to naděje pro každého z nás?

- 17. setkání DUCH SVATÝ

Duch svatý je neustále s námi. Jak moc to dokážeme vnímat a jak moc si ho „připouštíme k tělu“? Když byl seslán na apoštoly, tak vyšli ze svých domovů a hlásali evangelium. Dokážeme to také?

- 18. setkání PŘÍPRAVA VÍKENDU PRO MALÉ DĚTI

Společná práce a služba stmelí společenství. Je to služba pro děti, které mladí znají a s kterými se setkávají v kostele. Pokud budou chtít, tak mladí tento víkend také absolvují, jako pomocní vedoucí. Je to příprava na službu, kterou ve farnosti mohou následně vykonávat (vedoucí dětských táborů, vedoucí „Sluníček“, vedoucí ministrantů).

- 19. setkání POUŤ

Připojíme se k celé farnosti a společně se vydáme na poutní místo Provodov.

- 20. setkání SPOLEČNÉ ZAKONČENÍ

Nejprve bude brigáda na farní zahradě a potom společný večer s táborovým ohněm a s přespáním na faře.

4.4.5 Rozpočet projektu

Tento projekt neobsahuje žádné investiční výdaje, náklady souvisejí s chodem společenství. Jelikož společenství funguje pod farností Luhačovice a Pozlovice je možno požádat o „Grand města Luhačovice“. Příloha č. 26.

Každý účastník společenství také přispěje na chod společenství 50 Kč. Tyto finance budou použity na nákup materiálu, a na drobné dárky, které bude kupovat animátor.

Dalším výnosem budou peníze, které společenství vydělá při prodeji drobností na Živém Betlému.

Náklady

nákladová skupina	částka v Kč
Materiál	2250
Dárky	1500
celkem náklady	3750

Výnosy

výnosová skupina	částka v Kč
účastnický poplatek (při 15 členech)	750
grand	2000
prodej dárků	1000
celkem výnosy	3750

4.4.6 Podrobný popis položek

Všechny náklady budou použity k chodu společenství. Do materiálu patří různé výtvarné potřeby jako jsou tvrdé, a měkké papíry, balící papíry, tužky, pastelky, fixy,

samotvrdnoucí hmota, temperové bravy, štětce. Náklady za dárky se myslí obdarování každého člena společenství při jeho narozeninách.

4.5 Celkové shrnutí projektu

Cílem mého projektu bylo vytvoření využitelného plánu pro křesťanské společenství mládeže, které se bude pravidelně scházet a stane se tak dobrou partou. Společenství by mělo pokračovat i po roce společného scházení se. V mladých by mělo podpořit touhu setkávat se, být si oporou a vzájemně se sdílet. V jejich věku je na tyto věci kladen velký důraz a společenství mládeže je může uspokojit

Hlavním přínosem projektu je tedy růst mladých po duchovní i společenské stránce. Budou si více uvědomovat, kde je v jejich životě místo pro Boha, (zda někde na okraji, nebo s „ním“ počítají i v běžném, každodenním shonu, ve všech svých starostech a radostech). Také by společenství mělo nabídnout důvěrná přátelství založená na hodnotách, které mladým dávají smysl.

Projekt nekončí dnem posledního setkání, ale podle aktivity a zapojení mladých může pokračovat tak dlouho, jak budou oni sami chtít. Záleží to především na účastnících, na jejich zapálení a touze po scházení se. Pokud budou vytrvalí v tak malé věci, snáze se jim pak bude vytrvávat ve věcech mnohem důležitějších.

V bakalářském projektu je podrobně vypracováno osm témat. Ale i kdyby byl program sebelepší, vždy záleží na zapojení účastníků a animátora. Pro další setkání jsou navržena témata, která animátor podrobněji rozpracuje dle návrhu mladých, jejich připomínek a poznámek.

V mladých je třeba hledat krásu a posilovat odhodlání ke konání dobra. Musíme je vidět jako jedinečné osoby, které budou tvořit svět a do něhož přivedou zase oni své děti. Musíme si uvědomit, že se díváme do tváří svatých 21. století.

5. Seznam použité literatury

Bibliografie

- ALBERICH, E. – DRÍMAL, L. *Katechetika*. 1. Vyd. Praha : Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-382-6.
- *Alfa pro mládež. Příručka vedoucího*. 1.vyd. Praha: nakladatelství KMS, 2012. ISBN 978-80-86449-81-4.
- BALÍK, J. *Na cestě s mladými. O službě církve mladým lidem*. 1. Vyd. Praha: Paulínky, 2004, 503s. 80- 86025- 76- 4.
- BALÍK, J. *Pojď a následuj mě I*. 1. vyd. Praha: Paulínky, 2001. s.110. ISBN 80-8602-536-5.
- BEZDĚKOVÁ, B. *Poznání Bible*. Rajnochovice. 2011. Závěrečná práce. Arcidiecézní centrum života mládeže. Vedoucí práce Marie Betlachová.
- *Bible*. 14.vyd. (5. opravené vydání). Praha: ČESKÁ BIBLICKÁ SPOLEČNOST, 2008. 1403 s. ISBN 978-80-8510-68-4.
- BREZINKA, W. *Filozofické základy výchovy*. Praha: ZVON, 1996. ISBN 80-71131-69-5.
- Česká biskupská konference katechetická sekce. *Víra VII: celostátní kongres katechetů* Praha 2010 1. Vyd. Katechetická sekce České biskupské konference. ISBN 978-80-87082-14-0.
- *Familiaris Consortino*. 2. vyd. Praha: ZVON, 1996. 104 s. ISBN 80-7113-161-X.
- FIŠAR, I. – OBR, K. a kol. *Kurz animátor. Studijní materiál pro účastníky kurzu*. 7. Vyd. Rajnochovice: ADCŽM Přístav, 2002- 2011.
- FIŠAR, I. – OBR, K. a kol. *Kurz animátor. Studijní materiál pro účastníky kurzu*. 7. Vyd. Rajnochovice: ADCŽM Přístav, 2002- 2011.
- GRAUBNER, J. Jak si představuji farnost dnes. *Oldin: Olomoucký arcidiecézní informátor*. 2004, 14. roč. č. 4, s. 7- 10.
- GRÜN, A. *Moje modlitební kniha*. 1. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7195-561-0.

- HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého spoločenstva a jeho zapojenie do života farnosti*. 1.vyd. Bratislava: nakladateľství Oto Németh, ISBN 80- 967639- 0- 3.
- HAMANOVÁ, J. *Syndrom rizikového chování v dospívání*. 1. Vyd. Praha: Sekce pro mládež ČBK, 2005.
- HANÁKOVÁ, M. – TRÁVNÍČEK, J. a kol. *Animátorský slabikář. Vzdělávací texty pro salesiánské animátory*. 1.vyd. Praha: Salesiánská asociace Dona Bosca, o. s. 2008.
- HARTL, P. – HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 1. vyd. Praha : Portál, 2000. 111s. ISBN 80-717-8303-X.
- JAN PAVEL II. *Kristus Vás miluje*. 2. Vyd. Praha: Paulínky, 2001. ISBN 80-86025-34-9.
- JAN PAVEL II. *Novo millennio ineunte*. 1. Vyd. Praha: ČBK, 2001.
- JAN PAVEL II. *Redemptoris missio. O stálé platnosti misijního povolání ze 7. prosince 1990*. 1. vyd. Praha: ZVON, 1994, čl.51. ISBN 80-7113-101-6.
- JANČÁR, A. *Luhačovice: průvodce městem, lázněmi a blízkým okolím*. Luhačovice: Městský dům kultury Elektra, 2009. ISBN 978-80-254-6103-7.
- JELÍNEK, M. – KVĚTOŇ, P., (a kol.). *Československá psychologie. Vrstevnická konformita jako faktor rizikového chování mladistvých: struktura, zdroje, dopady*. 2006 L5, s 394-404.
- KAPLÁNEK, M. *Pastorace mládeže. Studijní text pro pracovníky s mládeží*. 1. vyd. Praha: Salesiánská provincie, 1999.
- KOLAŘÍK, J. *Pozlovice v dějinách a obrazech*. Luhačovice: Atelier IM, 2009. 270 s. ISBN 978-80-85948-66-0.
- Kolektiv autorů. *Zpěvník křesťanských písní Hosan*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. s. 634 ISBN 80-7367-288-X.
- KRAUS, B. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha : Portál, 2008. 215 s. ISBN 978-80-7367-383-3.
- Kroniky Luhačovské farnosti z let 1997- 2011.
- LANGMEIER, J. – KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 4. vyd. Praha : Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1284-9.

- MACEK, P. – LACINOVÁ, L., (a kol.). *Vztahy v dospívání*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2006. ISBN 80-7364-034-1.
- MACHOVÁ, J. – KUBÁTOVÁ, D. a kol. *Výchova ke zdraví*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2006. 296 s. ISBN 987-80247-2715-8.
- PAVEL IV. Evangelii nuntiandi. Exhortace o hlásání evangelia v dnešním světě. In HALLON, J. *Jedno srdce a jedna duša. Tajomstvo malého společenstva a jeho zapojenie do života farnosti*. 1.vyd. Bratislava: nakladatelství Oto Németh, ISBN 80- 967639- 0- 3.
- PLEVOVÁ, I. *Kapitoly z vývojové psychologie*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého Olomouc, 2006. 53 s. ISBN 80-244-1412-0.
- SMAHEL, R. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte*. 2. Vyd. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1997.
- ŠPIDLÍK, T. *Duše poutníka*. 1. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2004, str81. ISBN 80-7192-828-3
- VÁGNEROVÁ, M. *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 1. Vyd. Praha : Karolinum, 2005. 430s. ISBN 80-246-1074-4.
- VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0956-8.
- VRACOVSKÝ, J. *Chaloupky: salesiánské prázdninové tábory v době totality*. 1. Vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-71787-05-1.
- *Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé*. 1. Vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. 301s. ISBN 978- 80- 7195- 564- 1.
- Zákon č. 121/ 2000 Sb. O právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ze dne 07. dubna 2000.

Osobní rozhovory

- Téma: aktivity mládeže ve farnosti. Informace poskytl P. Hubert Wojcik, farář farností Luhačovice a Pozlovice, Luhačovice 3. 2. 2014.

Internetové zdroje

- *Animátoři děkanátu Valašské Klobouky*. [online]. Poslední změna květen 2011. [cit. 04-02-2014]. Dostupné z: <http://anima.wbs.cz>.
- *Arcidiecéze Olomoucká*. [online]. Poslední změna listopad 2011. [cit. 01-02-2014]. Dostupné z: <http://www.ado.cz>.
- *Církev v České Republice*. [online]. Poslední změna 2014 [cit. 05-02-2014]. Dostupné z: <http://www.cirkev.cz/cirkev-v-cr/dieceze-v-cr/>.
- *Granty z rozpočtu města*. [online]. [cit. 12-02-2014]. Dostupné z: <http://www.mesto.luhacovice.cz/8911-dotace-a-granty>.
- *HOW CAN I MAKE THE MOST OF THE REST OF MY LIFE?* [online]. Poslední změna 2014. [cit. 20-02-2014]. Dostupné z: <http://uk-england.alpha.org/youth/resource/2012-06-06/weekend-session-3>.
- JAN PAVEL II. *Christifideles laici. Posynodní apoštolský list o povolání a poslání laiků v církvi a ve světě*. 1. Vyd. Praha : ZVON, 1996. Dostupné z: <http://www.farnoststrasnice.cz/doky/e-knihovna/christifideles-laici.pdf>.
- *Luhačovice: oficiální průvodce lázeňským městem*. [online]. Poslední změna 2014. [cit. 05-02-2014]. Dostupné z: <http://www.luhacovice.cz>.
- *Mediální výchova*. [online] poslední změna 2014. [cit. 05-03-2014]. Dostupné z: <http://www.medialnivychova.org/sebepoznaacuteniacute.html>.
- PAVEL IV. *Lumen gentium* [online]. Poslední změna 2013 [cit. 30-12-2013]. Dostupné z: http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_const_19641121_lumen-gentium_en.html.
- *Pozlovice* [online]. Poslední změna 04. 02. 2014. [cit. 03-02-2014]. Dostupné z: <http://www.pozlovice.cz/obec.php>.
- SARTOR, C. E. – YOUNISS, J. *Adolescence. The Relationship Between Positive Parental Involvement and Identity Achievement During Adolescence*. 2002, s. 37, 146, 221- 234. [online]. [cit. 04-11-2013]. Dostupné z <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>.
- SMAHEL, R. *Život prožít, život vytvářet*. [online]. [cit. 15-11-2013]. Dostupné z: <http://www.katolik.cz/>.

- *Topsoutěže* [online]. Poslední změna 14. března 2009. [cit. 12-02-2014]. Dostupné z: <http://topsouteze.blog.cz/0903/az-kviz>.
- *Tříletý plán práce s mládeží 2011- 2013*. [online]. Poslední změna květen 2011. [cit. 04-02-2014]. Dostupné z: <http://anima.wbs.cz/Dekanatni-pastoracni-plan.html>.
- *Vojtěch Kodet* [online]. Poslední změna 2014. [cit. 18-02-2014]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/modlitby/modlitby-svetcu/nauc-me-umeni-malych-kroku.html>.
- Zlínský kraj. *Krajský plán prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2012- 2014*. Vydal Zlínský kraj, 2012. [online]. Poslední změna 1. 5. 2012. [cit. 18-12-2013]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/prevence-rizikoveho-chovani-cl-75.html>.

Seznam příloh:

Příloha číslo 1: Informace a dotazník pro účastníky

Příloha číslo 2: Abeceda ke hře o dobrých vlastnostech

Příloha číslo 3: Hra s rozstříhaným obrazem

Příloha číslo 4: Hra co bych, kdyby

Příloha číslo 5: Biblická knihovna

Příloha číslo 6: Hra AZ Kvíz

Příloha číslo 7: Hra poznávání po hlase

Příloha číslo 8: Příběh svatého Augustina a jeho matky Moniky

Příloha číslo 9: Hra o vedení

Příloha číslo 10: Hra změna osobnosti

Příloha číslo 11: Kristův život dnes

Příloha číslo 12: Odraz Boží lásky

Příloha číslo 13: Svatí dneška

Příloha číslo 14: Hra „svatost předpokládá přirozenost“

Příloha číslo 15: Modlitba „nauč mě umění malých kroků“

Příloha číslo 16: Video „každý jsme originál“

Příloha číslo 17: Hra vlaky

Příloha číslo 18: Hra s hledáním dobrých vlastností

Příloha číslo 19: Hra „rozhodni se, co jsi“

Příloha číslo 20: Video o barevném světě

Příloha číslo 21: Modlitba Děkuji

Příloha číslo 22: Moje povolání

Příloha číslo 23: Vyrábění ze samotvrdnoucí hmoty

Příloha číslo 24: modlitba O Vánocích

Příloha číslo 25: Ubrousková technika

Příloha číslo 26: Žádost o grant města Luhačovice

6. Přílohy

Příloha číslo 1: Informace a dotazník pro účastníky

„Společenství mládeže“

Ahoj

Vítám tě ve společenství a chci ti říct pár základních informací.

Budeme se scházet každou druhou sobotu v Pozlovicích na faře v 6 (nebo 7) hodin večer. Společenství bude trvat asi 1,5 hod.

První setkání proběhne 6. září 2014. A pak už každou druhou sobotu, pokud si to neurčíme jinak.

Během společenství bude čas na společné hry, povídání si, modlitbu, zpěv a službu. Také je možno společně prožívat čas i mimo určenou sobotní dobu, podle domluvy a vyrážet na společné výlety, akce, koncerty. A také zde bude možnost vytvořit něco pro druhé- divadelní hru, návštěva domova důchodců, brigády pro farnost a obec. Tvé akčnosti se meze nekladou a těším se na nápady, s kterými přijdeš, a které společně zrealizujeme.

Ještě mi napiš pár informací o tobě:

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

DATUM NAROZENÍ:

E-MAIL:

TELEFONNÍ ČÍSLO:

TEL. ČÍSLO TVÝCH RODIČŮ:

ZDRAVOTNÍ OMEZENÍ:

Děkuji a těším se na viděnou

Animátor

Vše bude použito pouze pro účely společenství a informace se nebudou
nikde šířit!"

Příloha číslo 2: Abeceda ke hře o dobrých vlastnostech

A

B

C

D

E

F

G

H

CH

I
J
K
L
M
N
O
P
R
S
T
U
V
X
Z

Příloha číslo 3: Hra s rozstříhaným obrazem

Potřeby: nůžky, velký obraz, obálky (podle toho kolik je členů)

Postup: Animátor nejprve rozstříhá obrázek, a jeho části dá do obálek. Musí se dát tak, aby z nich šlo něco vytvořit, ale bylo jasně poznat, že to není celé.

Mladí budou skládat každý zvlášť a až to budou všichni mít, tak teprve potom jim animátor dovolí to poskládat dohromady. Čímž vznikne ucelený obraz. Ten pak můžeme nalepit na papír a může to být znak našeho společenství.

Příloha číslo 4: Hra co bych kdybych

Potřeby: papír, tužky

Postup: každý si napíše

- Kdybych si mohl/a vzít nějakou slavnou osobnost byl/a by to...
- Kdybych měl/a na světě nejvíc peněz jel/a bych do...
- Kdybych mohl/a žít kdekoli na světě bydlel/a bych...
- Kdybych si mohl/a vybrat jakékoli zaměstnání bylo by to...

Potom do nich doplní odpovědi, ale jen 3 budou správně a jedna špatně. Až budou všichni hotovi, tak se budou věty postupně číst a ostatní budou hádat, které jsou správně a které špatně.

Příloha číslo 5: Hra biblická knihovna

Potřeby: lístečky s knihami Bible, Bible do každé skupinky

Postup: nejprve si na barevné papíry (počet barev je dán počtem družstev) natiskneme, nebo napíšeme všechny knihy Bible. Pak je různě poschováváme v místnosti. Mladí se rozdělí do skupinek pomocí barevných papírků. Podle těchto papírků pak budou hledat své knihy. Jakmile je všechny najdou, tak mají za úkol je roztřídit a poskládat jak po sobě v Bibli jdou (alespoň ty základní knihy např. evangelia). Až si nebudou vědět rady, tak jim animátor dá Bibli a mohou si to vyhledat.

Starý zákon

Genesis

Exodus

Leviticus

Numeri

Deuteronomium

Jozue

Soudců

Rút

1. Samuel

2. Samuel

1. Královská

2. Královská

1. Letopisů

2. Letopisů

Ezdráš

Nehemiáš

Ester

Job

Žalmy

Příslolí

Kazatel

Píseň

Izaiáš

Jeremiáš

Pláč

Ezechiel

Daniel

Ozeáš

Joel

Amos

Abdiáš

Jonáš

Micheáš

Nahum

Abakuk

Sofoniáš

Ageus

Zachariáš

Malachiáš

Nový zákon

Matouš

Marek

Lukáš

Jan

Skutky

Římanům

1. Korintským

2. Korintským

Galatským

Efeským

Filipským

Koloským

1. Tesalonickým

2. Tesalonickým

1. Timoteus

2. Timoteus

Titus

Filemon

Židům

Jakub

1. Petr

2. Petr

1. Jan

2. Jan

3. Jan

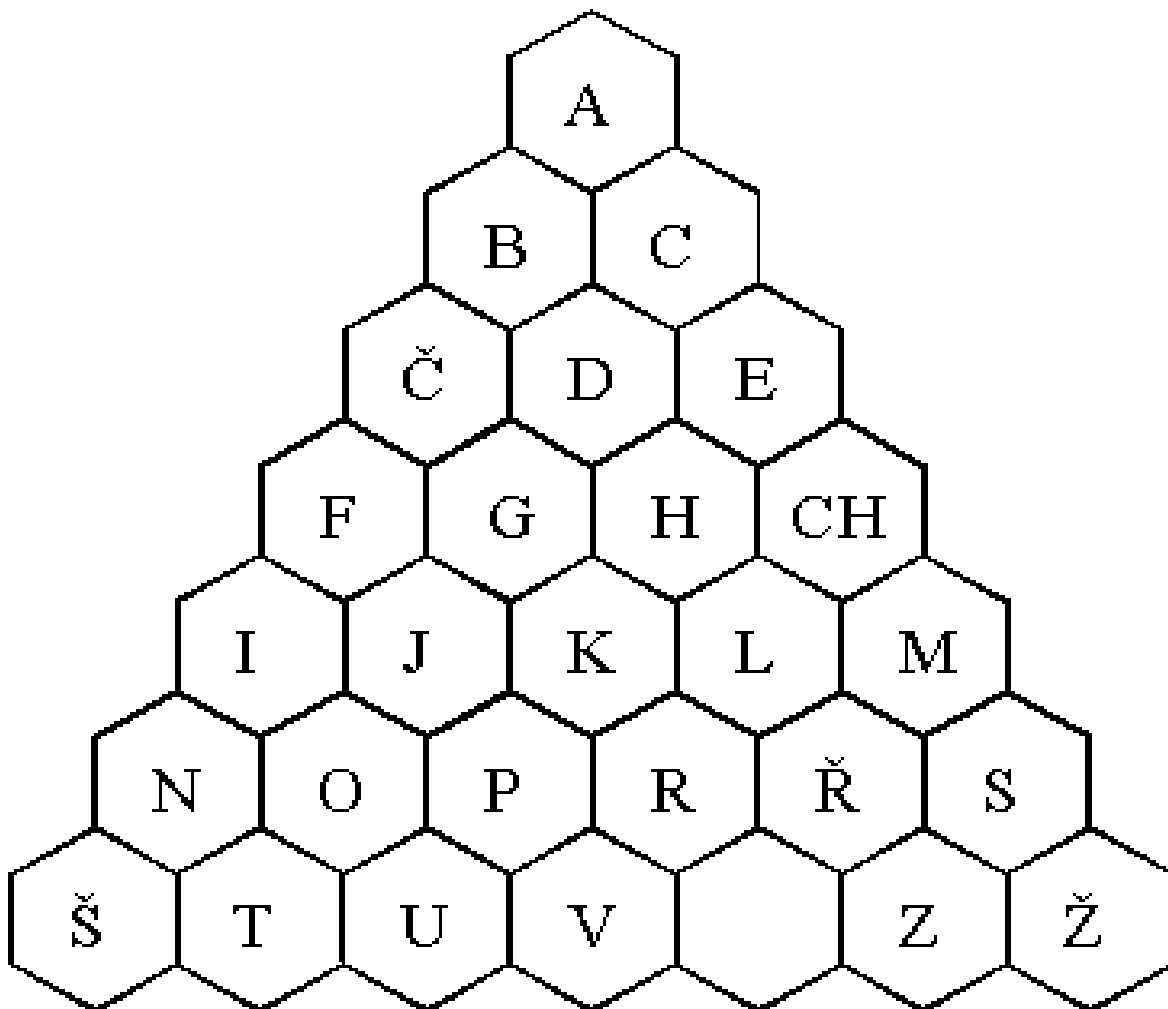
Juda

Zjevení

Příloha číslo 6: Hra AZ Kvíz

Pomůcky: velký papír, na kterém bude předkreslená pyramida AZ- kvízu, otázky, barvičky

Postup: skupina se rozdělí na dva teamy, pomocí hry „kámen nůžky, papír teď“ si vylosují, kdo bude začínat první. Kdo vyhraje, tak si vybírá písmeno. Animátor skupině položí otázku a ta musí do 30 vteřin odpovědět. Pokud neodpoví, tak pole „zčerná“ a hraje druhá skupina. Vybírá si písmeno, a pokud odpoví dobře, tak se pole s písmenem zbarví jejich barvou. Cílem je spojit všechny tři strany trojúhelníku. O písmena zbarvená černě se hraje rozstřel.

96

⁹⁶ Top soutěže. [online]. Poslední změna 14. března 2009. [cit. 12- 02- 2014]. Dostupné z: <http://topsouteze.blog.cz/0903/az-kviz>.

Otázky:

Lehčí verze

A – Jak se jmenoval syn Adama a Evy, kterého zabil jeho bratr Kain? (Ábel)

B – Jak se jmenoval zločinec, který byl osvobozen místo Ježíše před ukřižováním? (Barabáš)

C – Jak bychom mohli přeložit jméno Adam? (člověk)

Č – Kolik dní byl Ježíš na poušti a připravoval se na veřejné působení? (čtyřicet)

D – Jak se jmenoval prorok, který se ocitl v jámě se lvy, a přesto přežil? (Daniel)

E – Kterou svátost ustanovil Ježíš při poslední večeři? (Eucharistii)

F – Ke které (politické) straně náležely starší, kteří nejvíce zkoušeli Ježíše? Patřil sem také např. Nikodém. (farizeové)

G – U jakého jezera pracoval Petr a ostatní apoštolové jako rybáři? Ježíš po tomto jezeře také chodil. (Genezaretské jezero)

H – Který král dal po Ježíšově narození vyvraždit všechny chlapce do jednoho roku, protože se bál, že přijde o trůn? (Herodes)

CH – Král David chtěl nechat vystavět Hospodinu jednu stavbu, ale ta byla nakonec postavena až za vlády jeho syna Šalomouna. Co to bylo za stavbu? (z této mladší stavby je dodnes zachována už jenom Zed' nářků) (chrám v Jeruzalémě)

I – Jak se jmenuje velký prorok, který předpověděl nejvíce událostí z Ježíšova života? (Izaiáš)

J – Které Evangelium napsal apoštol Ježíše na základě vlastních zážitků? (Janovo)

K – Jak říkáme místu, kde byl Ježíš ukřižován? (Kalvárie)

L – Jak se jmenoval bratr Marie a Marty, kterého Ježíš vzkřísil z mrtvých? (Lazar)

M – Kdo vyvedl izraelský lid z egyptského zajetí? (Mojžíš)

N – V kterém městě žila Marie? Archanděl Gabriel jí zde zvěstoval, že se jí narodí Mesiáš. (Nazaret)

O – Čeho mělo v podobenství o deseti družičkách pět družiček dost, zatímco zbylých pět si toho nevzaly dost a nemohly tak jít přivítat ženicha? (olej)

P – Před čím zachránil Bůh Noa a jeho rodinu? (před potopou)

R – Přes jaké moře převedl Mojžíš Izraelity suchou nohou? (Rudé/Rákosové moře)

S – Jaké město zničil Bůh spolu s Gomorou? (Sodomu)

Š – Jak se jmenuje první mučedník, kterého ukamenovali, a Šavel jim přitom hlídal věci? (Štěpán)

T – Jeden z apoštolů nevěřil v Ježíšovo zmrtvýchvstání, dokud ho sám neviděl a nedotkl se jeho ran po hřebech. Jak se jmenoval? (Tomáš)

U – Před čím zachránil Ježíš cizoložnici, když místo jejího soudu začal psát na zem? (před ukamenováním)

V – Co spolкло Jonáše. Když utíkal před uposlechnutím Boží vůle? (velryba)

X - Jak se jmenoval král perské říše, který vládl v době po návratu Izraelitů ze zajetí? (Xerxes)

Z – Jaká kniha je poslední knihou v Novém zákoně a je také jeho jedinou prorockou knihou? (Zjevení sv. Jana)

Ž – K jakému náboženství se hlásil Ježíš? (k židovství)

Rozstřel

Byl Jákob jedináček? (NE – měl dvojče – bratra Ezaua)

Měli Adam a Eva i jiné děti kromě 2 synů? (ANO)

Jmenoval se apoštol, který nahradil Jidáše, Matěj? (ANO)

Těžší verze

A – Jak jinak se říká knize Zjevení sv. Jana? (Apokalypsa)

B – Jak se jmenovala Šalomounova matka? (Bat-šeba)

C – Skutky apoštolů popisují počátky jedné velice specifické organizace. Které? (Církev)

Č – O čem Bůh po stvoření prohlásil, že je to velmi dobré? (o stvoření člověka)

D – Jaký je cizí název pro 5. knihu Mojžíšovu? (Deuteronomium)

E – Jak se jmenuje město, které bylo v době apoštola Pavla hlavním městem římské provincie Asie? Pavel zde žil asi dva roky a adresoval místní křesťanské obci i jeden svůj list. (Efez)

F – Jak se jmenuje nejkratší list apoštola Pavla? (list Filemonovi)

G – Jak se jmenuje hora, na které byl ukřižován Ježíš? (Golgota)

Jak se jmenuje učitel sv. Pavla? (Gamaliel)

H – Který král dal kvůli strachu o ztrátu vlády pobít celou svou rodinu a nakonec i všechny právě narozené děti? (Herodes)

CH – Jmenuj název hory, na které se Bůh zjevil Mojžíši v hořícím keři. (Choréb)

I – Jak se jmenovalo jedno z měst, kterým procházel při svojí třetí misijní cestě apoštol Pavel spolu s Barnabášem a podobně říkáme i pravoslavným náboženským obrazům? (Ikonium)

J – Jak se jmenoval apoštol, který jako jediný nezemřel mučednickou smrtí? (Jan)

K – Kde Ježíš vykonal první zázrak? (v Káně Galilejské)

L – Který průvodce sv. Pavla byl podle tradice lékař? (nápověda: Napsal i jedno Evangelium) (Lukáš)

M – Jak se jmenuje malý prorok, který předpověděl, že Kristus se narodí v Betlémě? (Micheáš)

N – Jak se jmenoval farizeus, který s Ježíšem mluvil jednou tajně v noci? (je o tom zmínka v Janově Evangeliu) (Nikodém)

O – Jak se jmenuje otrok, za kterého se sv. Pavel přimlouvá v listu Filemonovi? (Onezim)

P – K jakému národu patřil Goliáš? (Pelištejci)

R – Jak se jmenovala Jákobova matka? (Rebeka)

S – Jak byla označována slavnost Židů, kterou slavili jako první po svém návratu z Babylonského zajetí? Tato slavnost byla slavena v období zimního slunovratu a je o ní zmínka v Nehemijášovi. (Stánky)

Š – Jaké je druhé jméno apoštola Petra? (Šimon)

T – V Bibli bývá město Soluň označováno pod jiným názvem. Jakým? (Tesalonika)

U – Z jakého města pocházel Abrahám? (Ur)

V – Jmenuj dva nápoje, které jste mohli pít v Ježíšově době. (voda nebo víno)

X – Jak se jmenoval král perské říše, který vládl v době po návratu Izraelitů ze zajetí? (Xerxes)

Z – Jak se jmenoval otec apoštolů Jakuba a Jana? (Zebedeus)

Ž – Jak se jmenují tři tisíciletí staré zpěvy a modlitby k Hospodinu? (Podle tradice je napsal král David a je jich dohromady 150) (Žalmy)

Rozstřel

Je Starý zákon napsán pouze v hebrejštině? (NE – např. 2. kniha Makabejská je psána v řečtině)

Je Markovo Evangelium nejstarší ze všech Evangelíí? (ANO)

Najdeme v Bibli Druhý list Titovi? (ANO)

Byl Josef Abrahámův vnuk? (NE – Josef byl Abrahámův pravnuček)

Jmenoval se Jakobův nejstarší syn Juda? (NE – nejstarší Jakobův syn se jmenoval Rubén)⁹⁷

Příloha číslo 7: Hra poznávání po hlase

Postup hry: mladí vyberou jednoho dobrovolníka ze svého středu. Ten půjde dopředu a otočí se ke skupině zády. Animátor bude ukazovat na členy skupiny a ten, na koho ukáže řekne slovíčko „ahoj“. Dobrovolník musí poznat o koho se jedná.

Pak se mohou dobrovolníci i prostřídat.

Můžeme si také popovídat o tom, jestli dobrovolníkovi dělalo problém poznat mladé po hlase, jestli ti, s kterými se zná delší dobu poznával rychleji, nebo jestli to bylo nastejno. A jak poznáváme Boží hlas? Poznali bychom jej, a on náš hlas zná? Jak často se modlíme?

Příloha číslo 8: Příběh svatého Augustina a jeho matky Moniky

Monika, jako žena, která uvěřila Kristu, měla velké starosti se svým synem, který byl právě v pubertě. Lhal, kradl, podváděl kde se dalo. Stal se sice právníkem, ale jeho život byl založen na nízkých cílech a touhou mít stále více a

⁹⁷ BEZDĚKOVÁ, B. *Poznání Bible*. Rajnochovice. 2011. Závěrečná práce. Arcidiecézní centrum života mládeže. Vedoucí práce Marie Betlachová.

více peněz. Žil s několika ženami a s jednou měl syna. Připojil se také k sektě a provozoval různé praktiky, které se neshodovaly s mravním životem. Monika však neustávala ve svých modlitbách a jako dobrá matka stále svého syna odevzdávala do Boží náruče. Jednou jí dal Bůh vědění, ve kterém uviděla světlo zářící na jejího syna a na jeho obličej byl vidět velká radost. To ji ještě více povzbuzovalo k modlitbám. Monika se modlila velmi dlouho a za devět let, od tohoto vidění Augustin odevzdal svůj život Bohu. Stal se křesťanem a později také biskupem. Dodnes se o Augustinovi učíme a jeho teologická díla jsou velmi vzácná. Augustin připisoval své obrácení vytrvalým modlitbám své maminky a ty modlitby změnili běh historie.

Příloha číslo 9: Hra o vedení

Pomůcky: lano, šátky pro každého

Postup: hraje se nejlépe venku na louce, ale pokud je škaredě, tak se může hrát i uvnitř. Na začátku animátor natáhne na zem lano a různě ho skrotí a přehne. Všichni si pak zaváží oči a mají za úkol co nejrychleji pomocí citu v nohách lano přejít. Každému čas stopujeme a odečítáme trestné body, když vybočí z cesty. Na závěr si může animátor s mladými popovídat, jaké bylo vedení, jestli se jim šlo dobře, nebo jestli se museli moc soustředit.

Příloha číslo 10: Hra změna osobnosti

Pomůcky: nalepovací papírky, tužky

Postup: vyzveme každého člena, aby na lísteček napsal nějakou známou osobnost, kterou znají všichni, a nechal si to pro sebe. Pak tomu, kdo sedí po jeho pravici, tento lísteček přilepí na čelo. Když má každý na čele lístek, začíná se první ptát, kdo je. Ostatní mu mohou odpovídat jen ANO/ NE, a různými otázkami se musí dostat k tomu, aby poznal, jakou osobnost má na čele. Jakmile to pozná, sundá si lísteček a nechává hrát ostatní.

Pak může následovat diskuze, jak se cítili, když nevěděli kým jsou.

Příloha číslo 11: Kristův život dnes

Pomůcky: velké papíry pro každého, noviny, časopisy, lepidla, nůžky, provázky, přírodní materiály

Postup: znovu si projdem Ježíšův život, všechny etapy od narození, přes mládí, veřejné působení až po vjezd do Jeruzaléma, ukřižování a vzkříšení. A vyzveme mladé, aby buď každý sám za sebe, nebo ve dvojici vytvořili z materiálů, jak by to vypadalo dnes. Mohou no namalovat, vystříhnout různé obrázky, a udělat koláž Ježíšova života v dnešní době plné slov, médií, informací. Musí si ovšem rozvrhnout svou práci, protože na to mají jen půl hodiny. Nakonec si navzájem předvedeme, co kdo vytvořil.

Příloha číslo 12: Odraz Boží lásky

Pomůcky: kousek zrcátka pro každého (ne střep, ale obroušené, aby se mladí neporanili)

Měli bychom být odrazem Boží lásky zde na zemi. Pokud ještě svítí slunce, můžeme zkusit nastavit ho směrem ke slunci. Sluneční paprsky se odrazí a mohou dopadnout i do stínu. Stejně tak my bychom měli odrazit Boží lásku lidem, kteří jsou ve stínu. A to úplně jednoduchým způsobem, třeba se na člověka usmát, pustit jej sednou v autobuse, pomoci s kočárkem do schodů, učitelce, která nese kupu sešitů. Měli bychom mít otevřené oči a hledat příležitost k pomoci. Zde můžeme zhodnotit, jak se nám dařil úkol z minula. A říct, že takové skutky nás vedou ku svatosti. Nejsou to velké věci, stačí dělat malé, ale z lásky.⁹⁸

⁹⁸ Srov. BALÍK, J. *Pojď a následuj mě* I. 2001.

Příloha číslo 13: Svati dneška

Každý z mladých má za úkol představit ostatním člověka, který žije v jeho blízkosti a který by mohl být svatý. Představí jeho dobré vlastnosti, a vše to, co dělá ke své svatosti. Mohou to být rodiče, prarodiče, učitelé. Je důležité umět hledat lidi, kteří jsou jiní než žádá svět. A umět pochopit, že to jde, jít proti proudu konzumu a násilí, a žít podle Božích přikázání. Možná, že ty věci, které ti lidé dělají, jsou maličkostmi pro svět, ale mohou být něco velkolepého pro jeho blízké, pro ně samotné a samozřejmě pro Boha.

Příloha číslo 14: Hra svatost předpokládá přirozenost

Na tuto hru je potřeba tři animátorů

Pomůcky: papír, tužky

Postup: hraje se na farní zahradě, nebo na louce. Soutěžící se rozdělí do skupin po 4- 5ti členech. Každá skupina dostane papír a na něj si pod sebe zapíše čísla od 1 do 30. Animátoři sedí každý na jiném konci louky/zahrady a mají u sebe papír s 10 čísly, pod kterými se ukrývá zároveň jedno písmeno. Hra se startuje zadáním úkolu o napsání čísel, a když čísla napíšou, tak jeden z družstva vždy bere papír a utíká k animátorovi a žádá od něj číslo, které se ukrývá pod „1“ musí ale najít toho správného animátora, který má zrovna číslo 1. Když nemá jedničku, tak mladý běží za svým teamem a předává papír a musí další běžet k dalšímu animátorovi. Tak se stále střídají. Když jedničku najdou, tak podobně hledají dvojku. Pokud hra trvá moc dlouho a mladí jsou unavení, animátoři se přiblíží blíže k teamům.

1 S

2 V

3 A

4 T

5 O

6 S

7 T

8 P

9 Ř

10 E

11 D

12 P

13 O

14 K

15 L

16 Á

17 D

18 Á

19 P

20 Ř

21 I

22 R

23 O

24 Z

25 E

26 N

27 O

28 S

29 T

30 .

Příloha číslo 15: Modlitba „Nauč mě umění malých kroků“

„Prosím o sílu kázně a míry, abych jen tak neproklouznul životem a své dny si rozumně rozdělil, abych neprospal záblesky světla a vrcholy a abych si našel alespoň tu a tam čas pro zážitek krásy a umění. Utvrzuj mě v tom, že snít o minulosti nebo budoucnosti mi nepomůže. Pomoz mi co nejlépe zvládnout to, co je mi nejbližší, pomoz mi brát právě prožívanou hodinu za

nejdůležitější.

Chraň mě před naivní vírou, že v životě musí jít vše hladce. Daruj mi strážlivé poznání, že těžkosti, porážky, neúspěchy i zklamání jsou přirozenou součástí života, že díky jim rosteme a dozráváme. Připomínej mi, že city se často stavějí proti rozumu. Pošli mi v pravé chvíli někoho, kdo má odvalu říct mi pravdu s láskou. Chléb každodenní dej mi pro tělo i duši, projev Tvé lásky – přátelské echo, a alespoň tu a tam náznak, že jsem v něčem

užitečný.

Vím, že hodně problémů se neřeší konáním; pomoz mi, abych dokázal čekat. Ať vždy nechám Tebe a ostatní domluvit. Vždyť to nejdůležitější si člověk neříká sám, to

nejdůležitější mu bývá sděleno.

Ty víš jak moc potřebujeme přátelství. Dej, abych dorostl do této nejkrásnější, nejtěžší, nejriskantnější a nejvzácnější záležitosti života. Vnučni mi správnou chvíli a správné místo, kde můžu zanechat balíček dobra, slovy nebo bez slov.

Chraň mě před strachem, že bych mohl promarnit svůj život. Nedej mi to, co si přeju, ale to co potřebuji. Nauč mě umění malých kroků.“⁹⁹

Příloha číslo 16: Video „Každý jsme originál“

Pomůcky: notebook, plátno, projektor, video

Pustíme mladým video o originalitě každého člověka. Jámile se na něj podíváme, můžeme se společně zamyslet v čem je naše originalita a proč bůh nestvořil jenom jeden druh člověka, ale stvořil každého jinak, i když ke své podobě.¹⁰⁰

Příloha číslo 17: Hra vlaky

Potřeby: šátky pro každého, provázek, překážky

Postup: mladé rozdělíme na skupinky po třech, oni sami budou představovat část vlaku. Je potřeba mašiny (ten je úplně vepředu a má zavázané oči), dále cestující (ten je vprostřed a také nevidí) a na konci je strojvedoucí (ten jediný vidí). Na začátku si každá skupina musí dohodnout pravidla, jak se budou dorozumívat (např. poklepání na pravé rameno= odbočit doprava, poklepání doprostřed zad= můžu jít rovně...) Jakmile se dohodnou, postaví se za sebe a mohou jet. Hra se hraje venku a vždy vyzveme strojvedoucí, aby zvolil i náročnější terén a ne jen procházení sem a tam. Mohou být na cestě připraveny různé překážky, podlézání provázku. Skupina putuje asi 3 minuty a pak si prohodí role. Každý si musí vyzkoušet všechny role.

⁹⁹ Vojtěch Kodet, modlitby světců. [online]. Poslední změna 2014. [cit. 18- 02- 2014]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/modlitby/modlitby-svetcu/nauc-me-umeni-malych-kroku.html>.

¹⁰⁰ HOW CAN I MAKE THE MOST OF THE REST OF MY LIFE? [online]. Poslední změna 2014. [cit. 20- 02- 2014]. Dostupné z: <http://uk-england.alpha.org/youth/resource/2012-06-06/weekend-session-3>.

Nakonec se mladých zeptáme, ve které roli se cítili nejlépe. Jestli raději vedli, nebo byli úplně vepředu a nevěděli do čeho jdou, nebo jestli jim vyhovovalo jen předávat informace mašině.

Mají to tak i v životě? Pouští se rádi do neznámých věcí? Nebo se jen nechají vést? Nebo naopak rádi někoho vedou?

Příloha číslo 18: Hra s hledáním dobrých vlastností

Potřeby: papír s dobrými vlastnostmi lidí, propisky

Postup: když si tuto aktivitu bude animátor připravovat, musí se zamyslet nad tím, kdo do společenství chodí a jaké mají mladí vlastnosti, co rádi dělají. Měl by je tudíž už znát a něco o nich vědět. Každý účastník dostane papír s rámečky, v nichž budou napsány dobré vlastnosti. Hráči mají za úkol rozhodnout se, ke komu ta určitá vlastnost zrovna sedí a nechat si ji od něj podepsat. Na jeden papír se může mladý podepsat jen jednou. Majitel papíru vybírá, za kým půjde a komu nechá papír podepsat, tím se také on sám zamyslí, nad tím, jací jsou jeho kamarádi a co na nich může obdivovat. Zároveň ale spousta lidí přijde za ním a nechá si podepsat i svůj papír.

Kamarádský	Přirozený vůdce	Skvělý herec	Ohleduplný	Tanečník
Pěkné oči	Pěkně zpívá	Má krásný úsměv	Radostný	Povzbudivý
Výborný fotbalista	Dobrá kuchařka	Obětavý	Chytrý	Komunikativní

Na konci se můžeme zeptat, jak se jim líbilo, když za nimi někdo přišel a prosil je o podpis. A také jestli bylo složité najít někoho, kdo by odpovídal této vlastnosti.¹⁰¹

Příloha číslo 19: Hra „rozhodni se, co jsi“

Mladí mají za úkol rozhodnout se, co je lépe vystihuje

Pomůcky: papír, tužka

Postup: animátor bude číst dvojice slov a mladí mají za úkol si vždy zapsat, které slovo je lépe vystihuje. Nemají na to moc času, musí se rozmyslet hned. Dvojice slov mohou být:

Orel x delfín, slunečnice x fialky, moře x obloha, vlna x nylon, kočka x pes, zelená x oranžová...

Až přečteme dvojice a každý si zvolí svou, tak animátor mladý vyzve, aby vybrali jedno dvojici a rozdělili se podle toho, co zvolili (např. kočka x pes). Pak budou mít za úkol vymyslet, jaká je kočka / pes, jejich stručnou charakteristiku, klady a zápory.

Pak společně zhodnotíme, jestli zvolená charakteristika vystihuje zvíře a jestli se mladí s touto charakteristikou ztotožňují. Upozorníme mladé, že žádná varianta není špatná.

Příloha číslo 20: Video o barevném světě

Pomůcky: notebook, plátno, projektor, video

Bůh stvořil černobílí svět a postupem času jej vybarvil, jedno zvíře, ale zůstalo černobílé. Proč tomu tak je? A chtěl to tak Bůh? Každé zvíře je originální, i panda, která je černobílá a krásně zapadá do přírody. Také každý člověk je

¹⁰¹ Srov. *Alfa pro mládež. Příručka vedoucího*. 2012.

originální a i když mnohdy cítíme, že jsme někdo jiný, než ostatní, vždy jsme originální a jedineční.

Animátor pustí video „Colour“¹⁰²

Příloha číslo 21: Modlitba Děkuji

Děkuji za nepořádek, který musím uklidit po návštěvě,
protože to znamená, že mám přátele.

Děkuji za daně, které musím platit,
protože znamenají, že mám práci.

Děkuji za trávník, který musím pokosit, za okna, která je potřeba umývat,
za rýny, které volají po vyčištění a údržbě,
protože to znamená, že mám dům.

Děkuji za oblečení, které mám trošku těsné,
protože to znamená, že mám co jíst.

Děkuji za stín, který mne stále provází při práci,
protože to znamená, že máme slunce.

Děkuji za neustálé stížnosti na vládu a na politiku,
protože to znamená, že máme svobodu slova.

Děkuji za velký účet za topení,
protože to znamená, že je nám teplo.

Děkuji za paní, která sedí za mnou v kostele a dráždí mne svým děsným zpěvem,
protože to znamená, že slyším.

Děkuji za stohy prádla k vyprání a k vyžehlení,
protože to znamená, že moji milí jsou mi blízko.

Děkuji za budík, který se ozývá ráno co ráno,
protože to znamená že žiji.

Děkuji za únavu a za bolavé svaly na sklonku dne,
protože to znamená, že jsem mohl být aktivní.

¹⁰² Mediální výchova. [online] poslední změna 2014. [cit. 05- 03- 2014]. Dostupné z: <http://www.medialnivychova.org/sebepoznaacuteniacute.html>.

Příloha číslo 22: Moje povolání

Dramatické ztvárnění svého povolání, toho co je láká, co by mladí chtěli jednou dělat. Mohou si také vymyslet něco, co je zajímavá. Cílem je zamyslet se kam směřují, a také se zamyslet nad tím, jestli je to Boží vůle, nebo jen jejich vysněná představa.

Postup: mladí postupně jeden po druhém předstupují přede všechny a pomocí jednoho obrazu (ten znázorní tím, jak se postaví, posadí, co budou dělat a ukazovat), ukáží své zaměstnání. Ostatní mají za úkol poznat, o co se jedná. Tím se zároveň i víc poznají a budou vědět, kam jejich kamarádi chtějí směřovat.

Příloha číslo 23: Vyrábění ze samotvrdnoucí hmoty

Mladí budou vytvářet komety ze samotvrdnoucí hmoty, které budou prodávat na Živém Betlému. Do výroby se může zapojit i pan farář, který do společenství přišel. Při práci se animátor snaží navodit atmosféru, u které si mladí mohou nezávazně s knězem popovídat o tom, co je zajímavá. Bude to pro ně mnohem přirozenější, než kdyby měl mít otec přednášku.

Pomůcky: samotvrdnoucí hmota, váleček na těsto, vykrajovátko na perníky, podložky, různé výtvarné špachtle, voda

Postup: pracuje se podle návodu, který je uveden na samotvrdnoucí hmotě

Příloha číslo 24: Modlitba O Vánocích

„Dobrý Bože, slavíme dnes Vánoce, slavnost našeho vykoupení, slavnost narození tvého Syna. Přišel k nám jako maličké dítě. Znázornění Betléma či obrazy Panny Marie, která s láskou objímá své novorozeňátko nebo zbožně klečí před Dítětem v jeslích, mě hluboce dojmají. Zjevují mi tvou něžnou lásku. Ta nepřichází s mocí. Je jako maličké dítě, jež беру do náručí a houpám na kolenou. To božské Dítě, jak nám říká dnešní slavnost,

neleží jen v jesličkách v betlémské stáji. Odpočívá i v mém srdci. Dej mi dnes, ať pevně uvěřím a ať také zakusím, že je to božské Dítě opravdu ve mně, ať se mé srdce naplní láskou, neboť ty sám ses v něm narodil. Protože ses ve mně narodil, poznávám svou důstojnost. Odvažuješ se přijít na svět ve chlévě mého srdce, abys mi v každodenní všednosti života připomínal, že ve mně přebývá tajemství, které mě přesahuje. Toto tajemství tvé lásky, viditelné v Dítěti v jeslích, přebývá ve mně a je mezi námi. Poskytuje nám domov v nás samých i v našich vzájemných vztazích. Ve svém domě nejsme sami. Ty sám sis zvolil dům našeho života za svůj příbytek. Dej, ať se nanovo zabydlíme ve svém srdci a ve svém domově jako lidé, kterým se dostalo cti stát se místem tvé přítomnosti.“¹⁰³

modlitba O Vánocích

Příloha číslo 25: Ubrousková technika

Pomůcky: voda, temperové barvy, štětce, ubrousky, lepidlo na ubrouskovou techniku, celofánové sáčky, mašličky

Postup: mladí společně s animátorem dotvoří výrobky, mohou je různě nazdobit, namalovat, a na konci společenství je zabalí do sáčků a převáží mašličkou, aby byly připraveny k prodeji.

Příloha číslo 26: Žádost o grant města Luhačovice

ŽÁDOST O GRANT MĚSTA LUHAČOVICE - FYZICKÁ OSOBA

Název grantu: Společenství mládeže ve farnosti Luhačovice a Pozlovice ve věku 12-16 let

Téma grantu: (podtrhněte)

¹⁰³ Grün, A. *Moje modlitební kniha*. 2011. Modlitba o Vánocích.

- podpora mimoškolních aktivit mládeže
- oživení kulturního života a tradic ve městě
- podpora sportovní a tělovýchovné činnosti
- zkvalitnění ochrany životního prostředí
- jiné (vypište).....

I. ÚDAJE O ŽADATELI

3. *Jméno žadatele:* Helena Janíková r. č. [REDACTED]

4. *Přesná adresa žadatele:* V Cihelně 958 Luhačovice

Tel.: [REDACTED] E-mail: janikova.h@seznam.cz

5. *Číslo účtu žadatele /není podmínkou/:*

6. *Název občanského sdružení, klubu, družstva apod., jehož je žadatel*

Členem: Římskokatolická farnost Luhačovice, Římskokatolická farnost Pozlovice

II. STRUČNÝ POPIS PROJEKTU

7. *Obsah a cíl projektu, zdůvodnění a předpokládaný přínos*

Mládež se bude pravidelně jednou za 14 dní scházet na faře a společně budou budovat společenství. Cílem je vytvořit pro mladé program, který je zaujme. V programu je zahrnutá vzdělávací, pracovní a společenská část. Což znamená, že se mladí pravidelně budou vzdělávat, budou společně pracovat a vytvářet programy pro mladší děti, které se ve farnosti scházejí. Také se aktivně zapojí do života farnosti a do života města (spoluúčastí na Živém Betlému, zpíváním v domově důchodců, úklidem kolem kostela a fary).

Počet osob, jimž je grant určen – aktivních 16, z toho mládeže 15

Účinkující, pořadatelé)...diváků: na Živém Betlému bývá asi 150 diváků

8. *Termín zahájení:* září 2014 ukončení: červen 2015 místo realizace projektu: farnost Luhačovice a Pozlovice (fara, kostely, zahrada)

9. *Případná odborná doporučení k předkládanému projektu.....*

III. ROZPOČET PROJEKTU

10. *Celkové náklady na realizaci projektu:* 3750 Kč

rozpis položek včetně jejich zdůvodnění: materiál: 2250

dárky: 1500

Materiálem se myslí veškeré pomůcky, které jsou potřebné ke hrám a vzdělávací části společenství (papíry, tužky, barvy...). Je to také materiál potřebný k výrobě malých pozorností pro diváky na Živém Betlému.

A finance na dárky jsou zahrnuty v rozpočtu, protože je ve společenství dobré myslet na sebe vzájemně a projevovat si přízeň. Proto vždy, když bude mít někdo narozeniny, dostane od společenství dar v hodnotě cca 100 Kč.

Předpokládané příjmy celkem 3750 Kč

rozpis položek s odůvodněním: účastnický poplatek 750 Kč

grant 2000 Kč

prodej dárků 1000 Kč

Členské příspěvky: 750 Kč

Ostatní příjmy: 1000Kč + 2000 Kč

Každý účastník společenství přispěje částkou 50 Kč na náklady spojené s fungováním společenství. Z prodeje dárečků na Živém Betlému předpokládáme výnos 1000 Kč.

Která právnická nebo fyzická osoba se podílí na úhradě nákladů nebo byla požádána o dotaci na uvedený projekt: Helena Janíková v jaké výši: 3750 Kč

13. *Požadovaná částka: 2000Kč*

14. *Jaké finanční prostředky obdržel žadatel z rozpočtu České republiky nebo Města Luhačovice v uplynulých 2 letech:0 Kč*

V Luhačovicích dne 10. 12. 2013 Podpis žadatele.....¹⁰⁴

¹⁰⁴ Granty z rozpočtu města Luhačovice. [online]. [cit. 12- 11- 2013]. Dostupné z: <http://www.mesto.luhacovice.cz/8911-dotace-a-granty>.